

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
PRIRODOSLOVNI MUZEJ RIJEKA

IZVJEŠĆA HRVATSKIH MUZEJA • 2025.

PRIRODOSLOVNI MUZEJ RIJEKA

Lorenzov prolaz 1, Rijeka // Kaštel Zrinskih, Kralja Tomislava 1, Brod na Kupi; Primorsko-goranska županija
tel: 051/553-669, 553-670, 553-671, 553-672, 553-673, 553-674, 629-302

fax: 051/553-669

e-mail: info@prirodoslovni.com, URL: <http://www.prirodoslovni.com>

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

/

1.2. Terensko istraživanje

Terenski rad prioritetni je način prikupljanja muzejske građe PMRa. U 2025. godini terenskim radom prikupljena je geološka, paleontološka, zoološka i botanička građa. Sustavno sakupljanje prirodna financirano je sredstvima Primorsko-goranske županije, a izvanredna sakupljanja sredstvima iz drugih izvora.

Prikupljanje zoološke građe

Sustavno je prikupljan materijal na terenu za zbirku morskih beskralješnjaka – Zbirka Crustacea. Istraživalo se i prikupljalo biološki materijal autonomnim ronjenjem u zoni infralitorala u akvatoriju sjevernog Jadrana kroz više jednodnevnih terenskih istraživanja. U sklopu projekta prikupljanja mladi ugrožene vrste školjkaša plemenite periske ove godine obavljen je uz izradu izvještaja. U sklopu projekta s djelatnicima Instituta za oceanografiju i ribarstvo iz Splita sudjelovali smo u znanstvenom istraživanju utjecaja nasipavanja plaža na živi svijet medio i infralitorala. S vanjskim suradnicima sudjelovali sam u projektu komparativnog istraživanja karcino faune umjetnih grebena u akvatoriju Pule. Osim ronjenjem, biološki materijal je sakupljan i povlačnim mrežama. Tom metodologijom je prikupljeno približno 600tinjak primjeraka zivotinjskog materijala. Dio je stavljen u muzejske akvarije, a ostatak fiksiran i konzerviran za stručnu i znanstvenu obradu te determinaciju i inventiranje u muzejsku zbirku. Inventiralo se 369 sakupljenih primjeraka. Paralelno se vršila i fotodokumentacija te mjerenja abiotičkih parametara na terenu. Posao su obavila dva kustosa i preparator uz pomoć autonomne ronilačke opreme i posebno dizajnirane mreže potegače.

Sustavno je prikupljan materijal na terenu za ihtiološku zbirku. Nastavljena su terenska istraživanja na sakupljanju ihtiofaune mora i bočatih voda Jadrana. U skladu s dostupnim sredstvima, sakupljalo se ronjenjem kroz jednodnevne terene na području Istre i Kvarnera, te jednim višednevnim terenom na otoku Braču u lipnju 2025. Inventirano je 509 primjeraka riba (inventarni brojevi 6040-6304).

Sustavno je prikupljan i biološki materijal za održavanje akvarija.

Prikupljanje botaničke građe

Prikupljanje materijala za herbarijsku zbirke kormofita i mahovina, za zbirku uzoraka tkiva, zbirku mokrih preparata, banku sjemena, stalne postave, izložbe i edukativni program te istraživanje flore i vegetacije obavilo se na području Hrvatskog primorja i Gorskog kotara, kao i u neposrednom prekograničnom području jedinstvenog biogeografskog područja Liburnijskog krša, kroz jednodnevne izlaske na teren. Za Banku sjemena je prikupljeno, obrađeno i pohranjeno 67 uzoraka s oko 6.000 primjeraka sjemena, te 70tak uzoraka kormofita s oko 700 primjeraka za herbarijsku zbirku i zbirku mahovina, te dodatnih 9 uzoraka biljnih tkiva.

Sustavno je prikupljan i biološki materijal za stalni postav Primorski botanički vrt, kao i uzorci mahovina koji su izloženi u dijelovima stalnih postava u Rijeci i Brodu na Kupi.

Sustavno je prikupljan i biološki materijal za stalni postav Primorski botanički vrt.

Prikupljanje geološke građe

Nastavljena su planirana sustavna geološko-paleontološka istraživanja. Prikupljanje geološkog i paleontološkog materijala provedeno je prema planu na području otok Krka, Cresa, Plavnika, Grgura, Prvića, na dijelu istarskog poluotoka te nekoliko lokaliteta na području Gorskog kotara.

Prikupljanje zapisa nematerijalne prirodne baštine

Sustavno su prikupljeni zapisi nematerijalne prirodne baštine (ponašanje životinja, zvukovi prirodnih pojava, glasanje životinja i sl.) na području Primorsko-goranske županije.

1.3. Darovanje

Prirodoslovnom muzeju Rijeka je darovana od strane Ane Vlastelić privatna zbirke mekušaca čiji je materijal prikupljen od strane njezinog pokojnog brata Karla Forga i pohranjen u plastične posudice i drvene ladice. Materijal broji otprilike 4000 primjeraka ljuštura školjkaša, puževa, koponožaca i jednoljušturaša.

Građa je u izvrsnom stanju i iznimno uščuvana. Manji dio materijala je determiniran s osnovnim podacima o prikupljenom predmetu, dok je ostatak materijala bez vidljivih oznaka mjesta i datuma sakupljanja. U narednom periodu zaprimljena građa biti će stručno pregledana i obrađena, a po izvršenoj analizi i inventarizaciji validni materijal biti će integriran u osnovnu Zbirku mekušaca Prirodoslovnog muzeja Rijeka te se dalje koristiti za potrebe muzejskih aktivnosti.

1.4. Nasljeđivanje

1.5. Zamjena

1.6. Ustupanje

1.7. Ostalo

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita / 2.2. Konzervacija

Zbirke Prirodoslovnog muzeja Rijeka pokretno su kulturno dobro i njihova se sustavna zaštita provodi čišćenjem, konzerviranjem i pohranjivanjem u razne preparatorske posude ili montiranjem na herbarijske papire te primjerenim smještajem u metalne ormare i na metalne police. Tijekom 2025. godine nastavilo se s procesom reorganizacije prostora čuvaonica zbirki, kako bi se osigurala adekvatna zaštita grupiranjem istovrsne građe te oslobađanjem prostora za brzo rastuće zbirke.

Za obradu i pohranu sakupljenih zooloških uzoraka nabavljene su kemikalije, koncentrirani etanol te sitan laboratorijski pribor i potrošni materijal. Za zbirke morskih beskralješnjaka utrošena su sredstva za nabavku materijala za zaštitu građe. Obradeni su i zaštićeni primjerci ihtiofaune sakupljeni prikupljanjem građe terenskim radom, razmjenom ili donacijom inozemnih ustanova. Nabavljene su entomološke kutije.

Sva je botanička građa prošla intenzivni postupak dezinskekcije hladnom fumigacijom. Za potrebe sustavne zaštite herbarijske zbirke kormofita i ostalih botaničkih zbirki, nabavljene su herbarijske kartonske kutije, staklene posude, silikagel, kemikalije za zaštitu od kukaca, drvena građa za izradu spremnika i sitan laboratorijski pribor.

Obavljeno je konzerviranje, etiketiranje, fotografiranje i pohrana, novog sakupljenog biološkog materijala. Izvršena su dva godišnja pregleda i čišćenja zbirki te tekuće cjelogodišnje održavanje stalnih postava (mijenjanje rasvjetnih tijela, saniranje eksponata i čišćenje). Nabavljen je materijal i sitna oprema za obradu i zaštitu geološke i paleontološke građe.

Uredno je reguliran najam prostora dislocirane čuvaonice zbirki (Šetalište XIII. divizije, Rijeka), kao i ostali ostali troškovi za taj izdvojeni prostor ukupne površine od 297 m² te su ugrađene dodatne kamere za videonadzor.

Nastavljen je rad na organiziranju prostora čuvaonice u Muzeju gdje su smještene Geološka stratigrafska zbirka, Opća paleontološka zbirka i Paleontološka zbirka RH.

2.3. Restauracija (izvođači radova: vlastita radionica/ vanjski suradnici)

/

2.4. Ostalo

Uredno je reguliran najam prostora dislocirane čuvaonice zbirki (Šetalište XIII. divizije, Rijeka), kao i ostali ostali troškovi za taj izdvojeni prostor ukupne površine od 293 m².

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

U 2025. godini u inventarnu su knjigu vođenu FileMakerPro programom zavedeni predmeti pod: PMR 22189 - PMR 22543 (355 predmeta sa 1124 primjeraka).

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Zbirke beskralješnjaka

D01 Entomološka zbirka

Entomološku zbirku smo započeli inventirati po primjercima odnosno materijalu unutar kutija. Danas imamo 7519 primjeraka pod 6062 inventarna broja.

A05 Zbirka rakova

U Zbirka rakova u 2025. godini inventirano je 369 primjeraka po 14 inventarnih brojeva te je ista zaključena s 6322 primjerka pod 1795 inventarna broja.

Zbirke kralješnjaka

B01 Ihtiološka zbirka

Obrađeni su i pohranjeni primjerci ihtiofaune sakupljeni prikupljanjem građe terenskim radom, sakupljanjem uzoraka u sklopu znanstvenih istraživanja, razmjenom ili donacijom inozemnih ustanova. Inventirano je 509 primjeraka riba (inventarni brojevi 6040-6304), ukupan broj primjeraka riba u zbirci na kraju godine bio je 22.006.

Botaničke zbirke

Primjerci za botaničke zbirke prikupljeni terenskim radom preparirani su i konzervirani (sušenjem toplim zrakom, sušenjem na silika gelu ili mokrim konzerviranjem). Sva je botanička građa premještena i podvrgnuta intenzivnim insekticidnim mjerama.

C02 Herbarijska zbirka kormofita, C05 Zbirka uzoraka tkiva

U Herbarijsku zbirku je inventirano 91 inventarni broj s 566 primjeraka. Herbarijska zbirka obuhvaća 15.867 primjerak pod 3.307 inventarna brojeva.

C03 Zbirka mahovina

U Zbirku mahovina inventiran je 1 inventarni broj s 1 uzorkom, pa Zbirka ima 16 inventarnih brojeva s 29 invenarnih brojeva.

C04 Zbirka uzoraka biljnih tkiva

U Zbirku uzoraka biljnih tkiva upisana su 3 inventarna broja s 9 primjeraka. Zbirka sada broji 626 inventarnih brojeva s 3359 primjeraka.

Banka sjemena

U Banku sjemena upisano je 67 uzoraka s oko 6.000 primjeraka sjemena.

Ostalo

U Zbirku audio zapisa nematerijalne prirodne baštine upisano je 192 zapisa INV 87-278.

3.3. Fototeka

Fototeka je cijelosti obrađena FileMakerPro programu od INV 1-992.

3.4. Dijateka

Dijateka je u cijelosti obrađena i se vodi u FileMakerPro programu INV 1-659.

3.5. Videoteka

U dokumentacijskom fond Videoteka za pretraživanje i pregledavanje video sadržaja upisano je 11 novih video zapisa INV 132-142.

3.6. Hemeroteka

U hemeroteku je upisano 21 članak iz dnevnih glasila u kojem se neposredno ili posredno spominje Muzej INV 1204-1224.

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

U plakatoteku upisano 2 novih plakata INV 387-388.

3.8. Stručni arhiv

Opći arhiv - u obradi

3.9. Ostalo

U Knjigu evidencije o izložbama upisano je 4 izložbe INV 177-180.

U dokumentacijski fond Događanja u Prirodoslovnom muzeju Rijeka su upisana 31 nova događaja INV 436-466.

Za potrebe Media Servera na kojem su pohranile datoteke dokumentacijskih fondova po godinama kupljeni veći SSD brzi diskovi. Za potrebe sustava sigurnosne pohrane nadograđeni su tvrdi diskovi u Backup Serverima na kojima se pohranjuju datoteke na udaljenim lokacijama u Brodu na Kupi i u depou na Pećinama, a služe za izradu dnevnih i tjednih sigurnosnih kopija datoteka, te muzej tako zadovoljava stupanj informacijske sigurnosti podataka radi udaljene pohrane podataka.

4. KNJIŽNICA

Zbrika knjižne građe

U knjižnici se uredno provodi preventivna zaštita u smislu čišćenja i održavanja mikroklimatskih uvjeta. Zbog premalih prostornih kapaciteta Muzeja, u 2017. godini u najam je uzet te uređen dodatan prostor u sklopu izdvojenih čuvaonica zbirki na Pećinama, namijenjen čuvanju knjižnične građe te je gotovo cijeli fond knjižnice preseljen.

Fond biblioteke vodi se u programu FileMaker. Inventirano je 3.624 djela monografske građe.

Usluge za korisnike obavljaju se prema Poslovniku o korištenju specijalne knjižnice.

Tijekom 2025. godine Zbirka stare i vrijedne knjižne građe koja se sastoji od 17 jedinica iz Zbirke knjižne građe Prirodoslovnog muzeja Rijeka pridobila je status pokrentog kulturnog dobra RH.

4.1. Nabava

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Fond biblioteke vodi se u programu FileMaker u kojoj je inventirano 3624 djela.

4.3. Zaštita knjižnične građe

Zbog premalih prostornih kapaciteta Muzeja, u 2017. godini u najam je uzet te uređen dodatan prostor u sklopu izdvojenih čuvaonica zbirki na Pećinama, namijenjen čuvanju knjižnične građe te je gotovo cijeli fond knjižnice preseljen.

Tijekom 2025. godine Zbirka stare i vrijedne knjižne građe koja se sastoji od 17 jedinica iz Zbirke knjižne građe Prirodoslovnog muzeja Rijeka pridobila je status pokrentog kulturnog dobra RH.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Usluge za korisnike obavljaju se prema Poslovniku o korištenju specijalne knjižnice.

4.5. Ostalo (izrada bibliografija, izdavačka djelatnost knjižnice i slično)

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav

5.2. Izmjene stalnog postava

U okviru projekta transPlant, u stalnom postavu Geologija riječke regije integrirana je Aplikacija za putovanje kroz vrijeme, koja posjetiteljima omogućuje uvid u klimatske prilike za vrijeme zadnjeg glacialnog maksimuma, danas, ali u budućnost koja nam donosi globalno zatopljenje.

Dijelove stalnog postava bilo je potrebno održavati. Održavanje uključuje popravke i nužne rekonstrukcije na stalnom postavu (promjena rasvjete, projektora i dijela scenografije), zamjenu rasvjetnih tijela, aparature u akvarijima, servis akvarija, čišćenje, te radova u botaničkom vrtu.

Za potrebe održavanja i nadopune stalnih postava "MULTIMEDIJALNI CENTAR AKVARIJ" i "PRIMORSKI BOTANIČKI VRT" obavljeno je terensko prikupljanje građe radi obnove fonda.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe / 6.2. Identifikacija/determinacija građe

Prirodoslovni muzej Rijeka skrbi o približno 90.000 muzejskih predmeta organiziranih u 29 zbirki, koje su registrirane kao kulturno dobro Rješenjem Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine i upisano listu zaštićenih kulturnih dobara pod rednim brojem 4438.

Tijekom 2025. godine ukupno je prikupljeno, obrađeno i računalno zavedeno 442 muzejska predmeta s oko 1.800 primjeraka životinjskih, biljnih, geoloških i paleontoloških uzoraka, uz dodatnih 67 uzoraka s oko 6.000 primjeraka sjemena u Banci sjemena, pri čemu su zbirke obogaćene posebno vrijednim primjercima iz Hrvatske i inozemstva.

Stručna i znanstvena obrada zoološke građe

Entomološku zbirku smo započeli inventirati po primjercima odnosno materijalu unutar kutija. Danas imamo 7519 primjeraka pod 6062 inventarna broja. Početkom rada kustosa entomologa krajem godine, obavljen je preliminarni pregled i valorizacija Entomološke zbirke, s posebnim naglaskom na tipski materijal Guida Depolija. Ispplanirano je prikupljanje entomofaune po područjima Županije i skupinama kukaca te je nabavljena potrebna oprema za prikupljanje i terensku obradu.

U zbirku rakova u ovoj je godini inventirano 369 primjeraka te je ista zaključena s 6322 primjeraka pod 1795 inventarna broja.

Obrađeni su i pohranjeni primjerci ihtiofaune sakupljeni prikupljanjem građe terenskim radom, sakupljanjem uzoraka u sklopu znanstvenih istraživanja, razmjenom ili donacijom inozemnih ustanova. Inventirano je 509 primjeraka riba (inventarni brojevi 6040-6304), ukupan broj primjeraka riba u zbirci na kraju godine bio je 22.006. Tijekom godine zbirka riba Prirodoslovnog muzeja u Rijeci obogaćena je posebno vrijednim primjercima iz Hrvatske, Norveške, Francuske, Sao Tome e principe, Albanije, Malte, Italije, Grčke. Temeljem objavljenog znanstvenog članka zbirka je obogaćena paratipom nove vrste *Vanneaugobius longinathus* Kovačić, Schliewen & Böhmer, 2025.

Znanstvena obrada ihtiološke građe rezultirala je sa 6 znanstvenih radova izašlih u časopisima s impact factorom, svi također u cc referiranim časopisima, 2 q2, 1 q3 i 3 q4 rada, objavljenih sa znanstvenicima iz

Hrvatske, Italije, Češke Republike, Nizozemske, Francuske, Slovenije, Njemačke, Portugala, Španjolske, Irana, Norveške, Austrije, Švicarske. Kustos ihtiolog recenzirao je 3 znanstvena članka u međunarodnim znanstvenim časopisima. Kustos ihtiolog suradnik je na projektu Hrvatske zaklade za znanost Povezivanje ekološke uloge rastilišta i trofičkih obrazaca s dinamikom ribljih populacija i raznolikosti, IP-2022-10-7542, 2023.-2027., LinkFish, voditeljice Dr.sc. Sanja Matić- Skoko.

Stručna i znanstvena obrada botaničke građe

Primjerci za botaničke zbirke prikupljeni terenskim radom preparirani su i konzervirani (sušenjem toplim zrakom, sušenjem na silika gelu ili mokrim konzerviranjem). Sva je botanička građa premještena i podvrgnuta intenzivnim insekticidnim mjerama. U Herbarijsku zbirku je inventirano 178 inventarnih brojeva s oko 600 primjeraka. Herbarijska zbirka obuhvaća 15.301 primjerak pod 3.216 inventarna broja,

Primjerci za botaničke zbirke prikupljeni terenskim radom preparirani su i konzervirani (sušenjem toplim zrakom, sušenjem na silika gelu ili mokrim konzerviranjem). Sva je botanička građa premještena i podvrgnuta intenzivnim insekticidnim mjerama. U Herbarijsku zbirku je inventirano 91 inventarni broj s 566 primjeraka, u Zbirku mahovina 3 inventarna broja s 9 primjeraka, u Zbirku mahovina 1 inventarni broj s 1 uzorkom, dok je u Banku sjemena upisano 67 uzoraka s oko 6.000 primjeraka sjemena. Herbarijska zbirka obuhvaća 15.867 primjerak pod 3.307 inventarna brojeva.

Znanstvena obrada botaničke građe rezultira povećanjem vrijednosti muzejskih predmeta, objavljivanjem znanstvenih i stručnih radova i njihovim prezentiranjem na znanstvenim i stručnim skupovima. Znanstvena obrada botaničke građe rezultirala je otkrićem i objavljivanjem potpuno novog biljnog roda u Europi i jedine vrste tog roda - međunarodni tim pod vodstvom kustosa botaničara iz Prirodoslovnog muzeja Rijeka otkrio je novi biljni rod i vrstu, *Petrolanium crnojevicii*, pri čemu je zbirka Muzeja obogaćena vrijednim paratipskim materijalom. Objavljena su 3 znanstvena rada u međunarodnim znanstvenim časopisima, od koji 2 u časopisima prvog kvartila (q1) i 1 u časopisu drugog kvartila (q2). Obavljene su 4 znanstvene recenzije. Nabavljen je materijal i dijelovi potrebni za znanstveni rad.

Stručna i znanstvena obrada geološke i paleontološke građe

Znanstvena obrada geološke i paleontološke građe provela se na Geološkom zavodu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu u suradnji s doc.dr.sc. Kristinom Pikelj. Provedene su laboratorijske analize potrebne za obradu uzoraka te je viša kustosica sudjelovala na kongresu vezanom uz znanstvenu obradu građe: VI međunarodni znanstveni i stručni skup Klimatske promijene i očuvanje ekosustava Jadranskog mora.

Za potrebe prepariranja i zaštite uzoraka utrošene su kemikalije, PVC vrećice i razni sitan pribor.

Znanstvena obrada građe

Temeljem znanstvene i stručne obrade zbirki, stručni djelatnici Muzeja objavili su ukupno 9 znanstvenih radova, od kojih 3 u časopisima u prvom kvartilu (Q1) te 3 u časopisima u drugom kvartilu (Q2), što govori o iznimnoj kvaliteti znanstvenog rada. Objavljen je i 1 stručni rad.

Djelatnici Muzeja aktivno su sudjelovali na međunarodnim skupovima s ukupno 5 izlaganja; izrađeno je ukupno 8 stručnih studija i elaborata ili dijelova takvih studija i elaborata u suradnji s drugim ustanovama.

Djelatnici muzeja urednici su i područni urednici, članovi uredničkih odbora i recenzenti različitih znanstvenih časopisa (*Willdenovia*, *Ecology and Evolution*, *Forestry Ideas*, *Scopolia*, *Systematics and Evolution*, *Global Ecology and Conservation*, *Hacquetia*, *Botanica Serbica*, *Organisms Diversity and Evolution*, *Nordic Journal of Botany*, *Acta Botanica Croatica* *Botanica Serbica*, *Natura Croatica*, *Annales* -

series historia naturalis, Acta Musei Macedonici Scientarium Naturalium, Iranian Journal of Ichthyology, Acta Ichthyologica et Piscatoria, Mediterranean Marine Science, Spixiana).

Stručni djelatnici Muzeja članovi su različitih strukovnih udruženja, pr. Hrvatskog muzejskog društva, Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOMa, Hrvatskog prirodoslovnog društva, Hrvatskog botaničkog društva, Interpret Europe, Interpretirajmo Hrvatsku. Hrvatskog biološkog društva, Hrvatskog ronilačkog saveza, Hrvatskog ihtiološkog društva, Europskog ihtiološkog društva, Francuskog ihtiološkog društva, Hrvatska udruga za odnose s javnošću itd. Radom u strukovnim udruženjima stručni djelatnici se profesionalno usavršavaju. U 2025. godini su regulirane članarine.

Djelatnici muzeja članovi su i različitih savjetodavnih tijela pri Ministarstvu kulture i upravnih i nadzornih odbora različitih strukovnih udruga: predsjednica Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM-a, koordinator Sekcije za dokumentaciju Hrvatskog muzejskog društva, član Vijeća za prirodnoznanstvena istraživanja HAZU, član Izvršnog odbora udruge GENMEDA – Network of Mediterranean Plant Conservation Centres itd itd.

6.4. Ekspertize

Za potrebe različitih naručitelja izrađene su sljedeće studije i ekspertize:

- Dragičević, S., Katnić, A., Surina, B. (2025). "Conservation of endemic, rare and threatened plant species on Mt. Orjen – 2nd Phase - Report". Critical Ecosystem Partnership Fund (CEPF).
- Surina, B., Modrić Surina, Ž. (2025). "Fitocenološka analiza vazdazelenih sastojina na području Krvave stijene iznad Čepićkog polja - Konačno izvješće". PP Učka.
- Dunato Pejnović, N., Hodak, A., Lolić, D., Modrić Surina, Ž. (2025.) Edukativni program transPlant. Projekt transPlant. Prirodoslovni muzej Rijeka, Rijeka. Str. 1-82.
- Bogić, D., Bukovac, K., Dunato Pejnović, N., Hodak, A., Kirinčić, M., Modrić Surina, Ž., Surina, B. (2025.): Stalni postav Prirodoslovne zbirke Velebit. Koncept interpretacijskog plana. Naručitelj: Gradski muzej Senj. Prirodoslovni muzej Rijeka, str. 1-47.
- Breg Valjavec, M., Bukovac, K., Hodak, A., Dunato Pejnović, N., Modrić Surina, Ž., Surina, B. (2025): Interpretacijski centar Vodice. Interpretacijski plan. Projekt transPlant. Prirodoslovni muzej Rijeka, Rijeka, str.1-77
- Breg Valjavec, M., Bukovac, K., Hodak, A., Dunato Pejnović, N., Modrić Surina, Ž., Surina, B. (2025): Interpretacijski poligon Lisina. Interpretacijski plan. Projekt transPlant. Prirodoslovni muzej Rijeka, Rijeka, str.1-66
- Breg Valjavec, M., Bukovac, K., Dunato Pejnović, N., Fekonja, A., Hodak, A., Modrić Surina, Ž., Surina, B. (2025): Interpretacijski poligon Ilirska Bistrica. Interpretacijski plan. Projekt transPlant. Prirodoslovni muzej Rijeka, Rijeka, str.1-73

6.5. Posudbe i davanje na uvid

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Tijekom 2025. godine djelatnici Muzeja su aktivno sudjelovali na domaćim znanstvenim i stručnim skupovima s međunarodnim sudjelovanjem:

- Šimunić, P. J., Bogić, D., Radočaj, T., Špelić, I., Lisičić, D., Piria, M. Utjecaj dizajna vrše na smanjenje prilova slatkovodnih kornjača. 15. Hrvatski biološki kongres s međunarodnim sudjelovanjem. Zagreb, 20. – 23. studeni 2025. Usmeno priopćenje.

- Dunato Pejnović, N, Pikelj, K., Benac Č., Ružić, I. (2025) Klimatske promjene i obalna erozija na otoku Krku, MEĐUNARODNI VI. ZNANSTVENI I STRUČNI SKUP, Klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora. Crikvenica, 02.-05. listopada 2025. Usmeno priopćenje.
- Modrić Surina, Ž. (2025). Jedan dan u Prirodoslovnog muzeju Rijeka – stremljenja malog regionalnog muzeja prema ulogama i zadaćama suvremenih muzeja. International Symposium of Museologists of Montenegro. Petrovac na Moru, 1.-4.10.2025. Pozvano predavanje.
- Bukovac, K. (2025). Kaštel Zrinskih u Brodu na Kupi. Skup "Upoznajte Frankopane", Institut Liszt – Mađarski kulturni centar, Zagreb, 13.2.2025. Usmeno priopćenje.
- Modrić Surina, Ž. Prirodoslovni muzej Rijeka: mali muzej u šumi zadaća i uloga suvremenog muzeja. "Od korijena do krošnje doživljaja – priče o drvetu, šumi i održivom turizmu", Edukacija u sklopu EU projekta Danube Wood(s) Route, Brod na Kupi, 5.12.2025. Usmeno priopćenje.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

U digitalnom programu, na Facebook i Instagram stranicama Prirodoslovnog muzeja Rijeka, pisane su objave s tematikom prirodne i kulturne baštine te zaštite prirode.

6.8. Stručno usavršavanje

Djelatnici muzeja članovi su strukovnih udruga: Hrvatskog muzejskog društva, ICOM Hrvatska, Hrvatskog biološkog društva, Hrvatskog geološkog društva, Hrvatskog botaničkog društva, Hrvatskog ronilačkog saveza, Hrvatskog ihtiološkog društva, Europskog ihtiološkog društva, Francuskog ihtiološkog društva, Međunarodnog udruženja BIOMARE, Udruge Interpretirajmo Hrvatsku! i Hrvatske udruge za odnose s javnošću.

Viša voditeljica marketinga stručno se usavršavala na području interpretacije kulturne baštine i na području odnosa s javnošću.

Viša kustosica pedagoginja usavršavala se na polju muzejske pedagogije te je sudjelovala u radu Sekcije za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju. Stručno se usavršavala na sljedećim edukacijama u organizaciji udruge Kultura svima svugdje pod nazivom Kultura svima inkluzivne čakule i edukacije – Trening po Smjernicama za inkluzivne kulturne prakse RiHub i radionice inkluziviranja kulture, društva i zajednice: Gradsko kazalište lutaka i Udruga za skrb autističnih osoba Rijeka.

U sklopu znanstvenog projekta Instituta za oceanografiju i ribarstvo Split, projekt HRZZa IP-2022-10-7542 Povezivanje ekološke uloge rastilišta i trofičkih obrazaca s dinamikom ribljih populacija i raznolikosti (Linking nursery ecological role and trophic pathways with fish population dynamics and diversity) muzejski savjetnik zoolog M. Kovačić boravio je na stručnom usavršavanju u SNSB-Bavarian State Collection of Zoology (SNSB-ZSM), Munich, Germany, u trajanju od tjedan dana.

Viša stručna suradnica za pravne poslove redovito se stručno usavršavala iz područja zakonski i podzakonskih akata koji se primjenjuju na muzejsku djelatnost.

Savjetnica za računovodstvo i financije redovito se stručno usavršavala u proračunskog računovodstva, planiranja i javne nabave.

Ravnateljica i savjetnica za računovodstvo i financije su se redovito usavršavale iz područja javne nabave.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Viši kustos i muzejska savjetnica botaničari pružili su građanima Hrvatske i drugih država ukupno 39 konzultacija vezano za botaniku i zaštitu prirode.

Muzejski savjetnik ihtiolog imao je 10 stručnih konzultacija s građanima.

Muzejski savjetnik karcinolog je u 2025. godini održao 13 konzultacija.

Viša kustosica geologinja paleontologinja imala je 8 stručnih konzultacija s građanima.

Viša kustosica pedagoginja je, od strane Sveučilišta u Rijeci – Filozofskog fakulteta, imenovana za mentora u nastavnoj bazi Prirodoslovnog muzeja Rijeka.

Viša kustosica pedagoginja je bila mentorica četirima studenticama Sveučilišta u Rijeci – Filozofski fakultet: Niki Adžić i Pauli Krajinović s Odsjeka za pedagogiju, Sveučilišni diplomski studij Pedagogije, zatim Silvii Baričević i Ivani Tadej s Odsjeka za povijest umjetnosti, kolegij Muzejska pedagogija.

Ravnateljica je bila mentorica na stručnoj praksi dvjema studenticama Sveučilišta u Rijeci, Filozofskog fakulteta, studija Povijest i interpretacija baština na kolegiju Interpretacija baštine.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Djelatnici muzeja urednici su i područni urednici, članovi uredničkih odbora i recenzenti različitih znanstvenih časopisa (Willdenovia, Ecology and Evolution, Forestry Ideas, Scopolia, Systematics and Evolution, Global Ecology and Conservation, Hacquetia, Botanica Serbica, Organisms Diversity and Evolution, Nordic Journal of Botany, Acta Botanica Croatica Botanica Serbica, Natura Croatica, Annales - series historia naturalis, Acta Musei Macedonici Scientarium Naturalium, Iranian Journal of Ichthyology, Acta Ichthyologica et Piscatoria, Mediterranean Marine Science, Spixiana).

Viša voditeljica marketinga članica je uredništva *Vijesti muzealaca i konzervatora* Hrvatskog muzejskog društva.

Kustos ihtiolog recenzirao je 3 znanstvenih članaka u međunarodnim znanstvenim časopisima: 2 za Mediterranean Marine Science, 1 za Spixiana.

Kustos botaničar recenzirao je 9 znanstvenih članka; za časopise Willdenovia, Ecology and Evolution, Forestry Ideas, Scopolia, Systematics and Evolution, Global Ecology and Conservation, Hacquetia.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Djelatnici muzeja članovi su strukovnih udruga: Hrvatskog muzejskog društva (članica Izvršnog odbora), ICOM Hrvatska (predsjednica), Interpret Europe, Interpretirajmo Hrvatsku. Hrvatskog biološkog društva (članica Velikog vijeća), Hrvatskog botaničkog društva, Hrvatskog geološkog društva, Hrvatskog ronilačkog saveza, International association of plant taxonomists, Botaničnog društva Slovenije, American Society of Plant Taxonomists, Hrvatskog ihtiološkog društva, Europskog ihtiološkog društva, Francuskog ihtiološkog društva, Hrvatskog geološkog društva, GENMEDA – Network of Mediterranean Plant Conservation Centres i Hrvatske udruge za odnose s javnošću.

ICOM Hrvatska ima sjedište u prostoru Muzeja.

Djelatnici muzeja članovi su i različitih savjetodavnih tijela i upravnih i nadzornih odbora različitih strukovnih udruga: predsjednica Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM-a, koordinator Sekcije za dokumentaciju Hrvatskog muzejskog društva, član Vijeća za prirodnoznanstvena istraživanja HAZU, član Izvršnog odbora udruge GENMEDA – Network of Mediterranean Plant Conservation Centres itd.

6.12. Informatički poslovi Muzeja

Stalno održavanje web stranica podrazumijeva unošenje obavijesti i fotodokumentaciju svih događanja u Muzeju. Omogućeno je online pretraživanje inventarne knjiga Muzeja i knjižnog fonda . Baze podataka inventarne knjige, kataloga muzejskih zbirki te sekundarne dokumentacije redovito se održavaju te se radi na stalnoj nadogradnji novim mogućnostima u aplikacijama za vođenje zbirki koje su bazirane na Claris FileMakerPro sustavu te su nadograđene sa verzije 19.6 na verziju 21 , te sa serverom sa Claris FileMaker Server koji je također nadograđen na verziju 21 na Ubuntu Server 20.04 sustavu za vođenje primarne dokumentacije.

Sa novom verzijom Filemakera, novim serverom i novim mogućnostima napravljena je nova verzija baze 2025-10 u kojoj se sada automatski provjeravaju nazivi vrsta u on-line bazama WoRMS - World Register of Marine Species i Catalogue of Life, te sad se odmah prikazuje informacija o dali je vrsta ispravno imenovana. Napravljeni su novi layouti za izradu ispisa. Napravljena je mogućnost ispisa QR kodova naljepnice koje imaju poveznice na on-line Inventarnu knjigu. Napravljena je automatska provjera dali postoji fotografija i te izrada smanjenih slika. Radi ubrzanja rada baze napravljen novi sustav dohvata Google Maps Static Image PNG koji se sprema lokalno. Nadograđuju se aplikacije za vođenje uredskog poslovanja, zaprimanje i otpremu pismena prema Uredbi o uredskom poslovanju. Također, je napravljene su nadogradnje aplikacija za izradu narudžbenica, te nadogradnja sustava za izradu i praćenje putnih naloga.

U muzeju radi VPN Server za spajanje i autentifikaciju, te je tako formirana stalna VPN veza sa Stalnim postavom u Brodu na Kupi i depom na Pećinama gdje su Backup Serveri koji služe za izradu dnevnih i tjednih sigurnosnih kopija datoteka te muzej tako zadovoljava stupanj informacijske sigurnosti podataka radi udaljene pohrane podataka.

6.13. Ostalo

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

1. Povezivanje ekološke uloge rastilišta i trofičkih obrazaca s dinamikom ribljih populacija i raznolikosti (Linking nursery ecological role and trophic pathways with fish population dynamics and diversity). Šifra projekta: IP-2022-10-7542 2023.-2027. Akronim: LinkFish. Trajanje projekta (god.): 4 godine. Voditelj: Dr.sc. Sanja Matić- Skoko. *Sredstva Hrvatske zaklade za znanost,*

vrijednost: 173.600,00 EUR. Suradnici: Ukupno 12 (uključujući voditelja). U Muzeju vodi: dr. sc. Marcelo Kovačić

2. Livadni procjepak (*Chouardia litardierei*, Hyacinthaceae) kao istraživački sustav ekološke divergencijeAMS-EcolDiv; voditelj i nositelj: dr. sc. Ivan Radosavljević, PMF, Sredstva Hrvatske zaklade za znanost; partner Prirodoslovni muzej Rijeka, dr. sc. Boštjan Surina.
3. Tema: Tipologija šuma crnike na području Parka prirode Učka. Sredstva: Park prirode Učka; voditelj: dr. sc. Boštjan Surina.
4. Tema: Ex-situ i in-situ zaštita vrste *Salvia brachyodon* na području istočnog Jadrana. Sredstva: CEPF – Critical Ecosystem Partnership Fund. Voditelj projekta: dr. sc. Boštjan Surina.

7.2. Publicirani radovi

Publicirani znanstveni radovi

1. Vukić, J, Bílá, KB, Soukupová, T, **Kovačić, M**, Šanda, R, Kratochvíl, L. 2025. Convergent evolution in shape in European lineages of gobies. *Evolution*, 79(2), 280–295. <https://doi.org/10.1093/evolut/qpae162> - q1
2. **Kovačić, M.**, Olie, R. A., & Van Uffelen, J. 2025. The northernmost finding of *Gobius gasteveni* Miller, 1974 (Teleostei: Gobiidae) and the first record for the Netherlands. *Cybium* 49, 103-105. <https://doi.org/10.26028/CYBIUM/2025-003> - q4
3. **Kovačić, M.**, Svensen, R., Renoult, J.P., Patzner, R.A. 2025. Checklist, key and latitudinal distribution of the eastern Atlantic marine gobies along the European coast (Actinopterygii: Gobiidae and Oxudercidae). *Zootaxa* 5609 (1): 001–028. - q2
4. Schliwen, U.K., Wirtz, P., Böhmer, R., Deister, F., Rüber, L., Ramirez-Amaro, S., Esmaili, H.R. & **Kovačić, M.** 2025. *Vanneaugobius longignathus*, a new gobiid species from São Tomé Island (eastern tropical Atlantic), with a rediagnosis of the genera *Wheelerigobius* and *Vanneaugobius*. *Spixiana*, 47, 261-285. - q4
5. **Kovačić, M.**; Svensen, R.; Milosaljević, V.; Benac, Č.; Paliska, D. 2025. Influence of Bottom Substrate, Bottom Depth Andday/Night on In Situ Coloration Variability of *Pomatoschistus minutus* (Pallas, 1770) (Actinopterygii: Oxudercidae). *J. Mar. Sci. Eng.* 2025, 13, 1932. <https://doi.org/10.3390/jmse13101932> - q2
6. **Kovačić, M.** 2025. The elusive Mediterranean gobies (Actinopteri: Gobiidae and Oxudercidae), their geographic pattern and the discussion on the rareness of Mediterranean fishes. *Acta Adriatica* 66, 171-194. - q3 **Surina, B.**, Vuksanović, S., Dragičević, S., Glasnović, P., Siljak-Yakovlev, S., Balant, M., Radosavljević, I., Xiang, C.-L., Li, B. (2025). "Morphology and molecules revealed a remarkable new genus of Lamiaceae, a surprising discovery in south-eastern Europe." *Taxon* 74(3): 662-683. - q2
7. Šarančić, S. L., Pleić, N., Mitić, D., Križanović, K., **Surina, B.**, Radosavljević, I. (2025). "Genome-wide association study (GWAS) provides insights into the genomic basis of reproduction-related traits in *Chouardia litardierei* (Asparagaceae)." *BMC Plant Biology* 25(1): 577. - q1
8. Šarančić, S. L., Pleić, N., **Surina, B.**, Mitić, D., Radosavljević, I. (2025). "Uncovering the genomic basis of phenological traits in *Chouardia litardierei* (Asparagaceae) through a genome-wide association study (GWAS)." *Frontiers in Plant Science* Volume 16 - 2025. - q1

Publicirani stručni radovi

1. **Hodak, A.** (2025). Muzej svima, baš svima! – zajednička gradnja inkluzivne zajednice. Zbornik radova: Jesmo li spremni? UVOD U SADAŠNJOST, str. 182 – 190, Karlovac.

Elaborati i izvješća:

1. Dragičević, S., Katnić, A., Surina, B. (2025). "Conservation of endemic, rare and threatened plant species on Mt. Orjen – 2nd Phase - Report". Critical Ecosystem Partnership Fund (CEPF).
2. Surina, B., Modrić Surina, Ž. (2025). "Fitocenološka analiza vazdazelenih sastojina na području Krvave stijene iznad Čepičkog polja - Konačno izvješće". PP Učka.
3. Dunato Pejnović, N., Hodak, A., Lolić, D., Modrić Surina, Ž. (2025.) Edukativni program transPlant. Projekt transPlant. Prirodoslovni muzej Rijeka, Rijeka. Str. 1-82.
4. Bogić, D., Bukovac, K., Dunato Pejnović, N., Hodak, A., Kirinčić, M., Modrić Surina, Ž., Surina, B. (2025.): Stalni postav Prirodoslovne zbirke Velebit. Koncept interpretacijskog plana. Naručitelj: Gradski muzej Senj. Prirodoslovni muzej Rijeka, str. 1-47.
5. Breg Valjavec, M., Bukovac, K., Hodak, A., Dunato Pejnović, N., Modrić Surina, Ž., Surina, B. (2025): Interpretacijski centar Vodice. Interpretacijski plan. Projekt transPlant. Prirodoslovni muzej Rijeka, Rijeka, str.1-77
6. Breg Valjavec, M., Bukovac, K., Hodak, A., Dunato Pejnović, N., Modrić Surina, Ž., Surina, B. (2025): Interpretacijski poligon Lisina. Interpretacijski plan. Projekt transPlant. Prirodoslovni muzej Rijeka, Rijeka, str.1-66
7. Breg Valjavec, M., Bukovac, K., Dunato Pejnović, N., Fekonja, A., Hodak, A., Modrić Surina, Ž., Surina, B. (2025): Interpretacijski poligon Ilirska Bistrica. Interpretacijski plan. Projekt transPlant. Prirodoslovni muzej Rijeka, Rijeka, str.1-73

7.3. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat)

Viša kustosica Nadia Dunato-Pejnović uspješno je regulirala sve obveze na poslijediplomskom znanstvenom interdisciplinarnom studiju Oceanologije.

Kustos zoolog Domagoj Bogić upisao je doktorski studij Biologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.1. Znanstveni skupovi

/

8.2. Stručni skupovi

8.3. Sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima

1. Šimunić, P. J., Bogić, D., Radočaj, T., Špelić, I., Lisičić, D., Piria, M. Utjecaj dizajna vrše na smanjenje prilova slatkovodnih kornjača. 15. Hrvatski biološki kongres s međunarodnim sudjelovanjem. Zagreb, 20. – 23. studeni 2025. Usmeno priopćenje.
2. Dunato Pejnović, N, Pikelj, K., Benac Č., Ružić, I. (2025) Klimatske promjene i obalna erozija na otoku Krku, MEĐUNARODNI VI. ZNANSTVENI I STRUČNI SKUP, Klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora. Crikvenica, 02.-05. listopada 2025. Usmeno priopćenje.
3. Modrić Surina, Ž. (2025). Jedan dan u Prirodoslovnom muzeju Rijeka – stremljenja malog regionalnog muzeja prema ulogama i zadaćama suvremenih muzeja. International Symposium of Museologists of Montenegro. Petrovac na Moru, 1.-4.10.2025. Pozvano predavanje.
4. Bukovac, K. (2025). Kaštel Zrinskih na Kupu. Skup "Upoznajte Frankopane", Institut Liszt – Mađarski kulturni centar, Zagreb, 13.2.2025. Usmeno priopćenje.
5. Modrić Surina, Ž. Prirodoslovni muzej Rijeka: mali muzej u šumi zadaća i uloga suvremenog muzeja. "Od korijena do krošnje doživljaja – priče o drvetu, šumi i održivom turizmu", Edukacija u sklopu EU projekta Danube Wood(s) Route, Brod na Kupu, 5.12.2025. Usmeno priopćenje.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Redovno su se provodile aktivnosti izložbenog programa Muzeja te intervencije osvježavanja stalnih postava u Rijeci i Brodu na Kupu.

U prostoru Muzeja i izvan njega postavljeno je ukupno 10 privremenih izložbi: izložba „Ispod površine“, autorice Nadie Dunato Pejnović; izložba znanstveno-umjetničkih botaničkih ilustracija "Iz planinske flore Liburnijskog krša" postavljena je u Kaštelu Zrinskih, izložba „Sakrivena priroda: ribe u morskim špiljama, autora dr. sc. Marcela Kovačića i Boruta Kružića postavljena je 3 inačice – u prostoru Muzeja, na Korzu i u riječkoj ribarnici, "Studenti preuzimaju muzej - izložba geološke tematike" postavljena je u Muzeju u Rijeci, u stalnom postavu Geologija riječke regije integrirana je Aplikacija za putovanje kroz vrijeme, izložba o geološkoj prošlosti Jadranskog mora autorice nadie Dunato Pejnović postavljena je u Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupu, izložba „Paralelni svjetovi“, autora dr. sc. M. Barberis, dr. sc. G. Belušića i dr. sc. B. Surine gostovala je na Biotehniški fakulteti u Ljubljani te je u posebnoj inačici postavljena na panoima na Korzu .

Izložba "Ispod površine" pruža jedinstvenu priliku za istraživanje bogate geološke i paleontološke prošlosti Jadranskog bazena. Tijekom milijuna godina, ovo područje je doživjelo brojne promjene, oblikujući nevjerovatne ekosustave i staništa. Kada zagrebemo ispod površine, fosilni ostaci otkrivaju priče o fascinantnim organizmima koji su nekada obitalavali u ovim morima. Posjetitelji će moći vidjeti kako su se evolucijski procesi odvijali, od malih morskih stvorenja do velikih predatora koji su vladali oceanima. Posjetitelji su kroz interaktivne postavke i multimedijalne sadržaje imati priliku doživjeti kako je život ispod površine izgledao kroz gotovo 200 milijuna godina duge geološke prošlosti. Ova izložba ne samo da educira

o prošlosti Jadranskog mora, već i potiče na razmišljanje o očuvanju današnjih morskih ekosustava. Kroz duboko razumijevanje naše geološke prošlosti, nadamo se inspirirati posjetitelje da razmišljaju o budućnosti našeg mora i važnosti zaštite prirodne baštine

Izložba znanstveno-umjetničkih botaničkih ilustracija "Iz planinske flore Liburnijskog krša", autorice ilustracija Mihaele Prižmić te autora koncepcije i kustosa izložbe, dr. sc. Boštjana Surine, prikazuje desetak odabranih znamenitih vrsta Liburnijskog krša kroz oči umjetnice i znanstvenika, sve uz zanimljive interpretativne tekstove esejskog tipa.

Postavljena je izložba Sakrivena priroda: ribe u morskim špiljama (autori Marcelo Kovačić i Borut Kružić) u prostoru muzeja 16. svibnja 2025. godine. Usporedo s multimedijalnom izložbom u prostoru muzeja, izložba je također postavljena i u prostoru riječke ribarnice u prosincu 2025. godine kao izložba fotografija, te na izložbenim postamentima Grada Rijeke na Korzu od 16.-30. rujna 2025. Izložbe u prostoru muzeja i na riječkog ribarnici biti će otvorene i u 2026. godini.

Studentska izložba "Studenti preuzimaju muzej - izložba geološke tematike" nastala za ovogodišnju Noć muzeja, prikazuje edukativnu i promotivnu kampanju nastalu kroz radionicu i razgovor s autorskim studentskim timom. Kroz ovaj projekt studenti postaju muzelaci - kreatori i organizatori izložbe, a zajedničkom suradnjom su posjetiteljima otkrili poneke tajne u stvaranju izložbe geološke tematike kroz njihove oči. Za vrijeme snažnog zahlađenja klime, u geološkom razdoblju pleistocena, led se proširio Europom, a naše područje služilo je različitim životinjama kao utočište. Zbog širenja i povlačenja leda u prošlosti je dolazilo do velikih promjena morske razine. Na vrhuncu zahlađenja klime, tokom posljednjeg ledenog doba, razina mora bila je i do 130 m niža, a otoci sjevernog Jadrana bili su tek vrhovi planinskih lanaca. Studenti će proizvesti izložbu koja će se baviti uvijek intrigantnom tematikom ledenog doba, uvjetima života tokom oledbi, širenju i povlačenju leda, ledenodobnim životinjama i njihovim migracijama, načinima prilagodbe na hladne životne uvjete ali i životom u špilji, kao i fosilnim ostacima pronađenima na području šire riječke regije.

Izložba o geološkoj prošlosti Jadranskog mora postavljena je u stalnom postavu Divljina s pogledom na more, u Brodu na Kupi. Izložba "Od oceana do zaljeva" prikazuje odabrane trenutke iz prošlosti nastanka i razvoja Jadranskog bazena. Posjetitelje vodi kroz buran razvoj, ali i bujan i raznolik život gotovo 200 milijuna godina duge geološke prošlosti. Jadran, danas zaljev Mediterana, smješten između planinskih lanaca Alpi, Apenina i Dinarida, ostatak je velikog, bogato razvedenog oceana Tethys. O jednom od najvećih ikad postojećih oceana na svijetu govore nam fosilni ostaci i tragovi različitih organizama koji su živjeli u određenom geološkom vremenu. Stotinama godina, stotine znanstvenika, proučavaju tragove u stijenama zbog kojih si danas tako živopisno možemo dočarati dug i buran razvoj koje je Jadransko more prošlo, u gotovo 200 milijuna godina svog postojanja, od Oceana do zaljeva.

Izložba „Paralelni svjetovi“, autora dr. sc. M. Barberis, dr. sc. G. Belušića i dr. sc. B. Surine gostovala je na Biotehniški fakulteti u Ljubljani te je u posebnoj inačici postavljena na panoima na Korzu.

Izložbeni program Muzeja je podržan od Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Primorsko-goranske županije, Grada Rijeke i Grada Delnica te krou EU projekt transPlant.

Naslov izložbe " Sakrivena priroda: ribe u morskim špiljama"

Mjesto održavanja i prostor:

Prirodoslovni muzej Rijeka, Rijeka, u prostoru Akvarija-multimedijalnog centra

Riječka ribarnica, prvi paviljon glavne tržnice

Korzo Rijeka, izložbeni postamenti na otvorenom

Koncepcija i postav izložbe: Marcelo Kovačić, Borut Kružić

Autor teksta: Marcelo Kovačić

Autor glazbe i montaža filma: Lado Bartoniček

Autorica fotografija i videomaterijala: Marinko Babić, Carole Baldwin, Sergey V. Bogorodsky, Barry B. Brown (coralreef photos), Hamid Reza Esmaili, Stefano Guerrieri, Kiyoshi Hagiwara, David G. Johnson, Dani Laslo, Sylvain Le Bris, Jiro Sakue, Robert A. Patzner, Rudolf Svensen, Maximillian Wagner, Zoran Valić.

Dizajn izložbe i kataloga: Branko Lenić

Dizajn i uređenje prostora: ARTIS

Multimedijalna rješenja i komunikacije: Borut Kružić

Marketinške aktivnosti: Klara Bukovac

Tehnička realizacija: Borut Kružić i Lado Bartoniček

Postavljanje izložbe sufinancirano je sredstvima Ministarstva kulture i medija, Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke.

Opis: Izložba je sveukupno znanje koje je stečeno do danas u svijetu o ribama u morskim špiljama. Kroz sadržaj izložbe objašnjen je nastanak i izgled morskih špilja, osobine i raznovrsnost riba u morskim špiljkama i povijest ihtioloških istraživanja morskih špilja. Znanje o ribama u morskim špiljama većinom se zasniva na istraživanjima u Mediteranu, a povijest istraživanja usko je vezana i uz naš Jadran. Izložba se zasniva na preglednom znanstvenom radu objavljenom 2024. godine. Brojni autori fotografija iz cijelog svijeta doprinijeli su sadržaju izložbe sa svojim slikama riba iz morskih špilja i slikama unutrašnjosti morskih špilja. U multimedijalnom centru Prirodoslovnog muzeja Rijeka postavljeno je 8 vitrina s muzejskim predmetima i backlight panoima sa tekstom i ilustracijama. Izložba također sadrži video projekcije i interaktivni sadržaj na touch screen ekranu. Izložba je popraćena katalogom na dvadeset stranica. Izložba je otvorena 16. svibnja 2025. godine u 19. sati. Uz izložbu u prostorima Prirodoslovnog muzeja Rijeka, postavljena je i izložba istog naslova na riječkom Korzu ispred gradske vijećnice Grada Rijeke. Na 20 velikih panoa na otvorenom prostoru predstavljen je sadržaj izložbe. Izložba na Korzu bila je otvorena od 16. rujna do 30. rujna 2025. godine. U prosincu 2025. godine postavljena je i izložba fotografija istog naslova na riječkoj ribarnici.

Naslov izložbe: "Studenti preuzimaju muzej - izložba geološke tematike"

Mjesto održavanja i prostor: Prirodoslovni muzej Rijeka

Autorice programa za studente i voditelji radionica: djelatnice Muzeja Nadia Dunato Pejnović, Anita Hodak, dr. sc. Željka Modrić Surina i studentica Emina Buljubašić

Autori izložbe: studentski muzejski tim - Dorotea Anić, Noela Baća, Bruno Dorkić, Lara Grdinić, Blanka Jurić, Leticija Tea Rojc, Hrvoje Šokota, Antonio Vranjić

Opis: Studentska izložba nastala za ovogodišnju Noć muzeja, prikazuje edukativnu i promotivnu kampanju nastalu kroz radionicu i razgovor s autorskim studentskim timom. Kroz ovaj projekt studenti postaju muzelaci - kreatori i organizatori izložbe, a zajedničkom suradnjom su posjetiteljima otkrili poneke tajne u stvaranju izložbe geološke tematike kroz njihove oči.

Za vrijeme snažnog zahlađenja klime, u geološkom razdoblju pleistocena, led se proširio Europom, a naše područje služilo je različitim životinjama kao utočište. Zbog širenja i povlačenja leda u prošlosti je dolazilo do velikih promjena morske razine. Na vrhuncu zahlađenja klime, tokom posljednjeg ledenog doba, razina mora bila je i do 130 m niža, a otoci sjevernog Jadrana bili su tek vrhovi planinskih lanaca. Studenti će proizvesti izložbu koja će se baviti uvijek intrigantnom tematikom ledenog doba, uvjetima života tokom oledbi, širenju i povlačenju leda, ledenodobnim životinjama i njihovim migracijama, načinima prilagodbe na hladne životne uvjete ali i životom u špilji, kao i fosilnim ostacima pronađenima na području šire riječke regije.

Naslov aplikacije: „**Aplikacija za putovanje kroz vrijeme**“

Mjesto postavljanja: Prirodoslovni muzej Rijeka, stalni postav: Geološka građa riječke regije

Autori koncepcije: Nadia Dunato Pejnović, Željka Modrić Surina, Boštjan Surina, Borut Kružić

Autori teksta: Nadia Dunato Pejnović, Željka Modrić Surina, Boštjan Surina

Tehnička realizacija: Borut Kružić

Prijevod na slovenski jezik: Boštjan Surina

Prijevod na engleski jezik: Boštjan Surina, Željka Modrić Surina, Nadia Dunato Pejnović

Fotografije: Boštjan Surina, Željka Modrić Surina, arhiva ZRC SAZU, arhiva Prirodoslovnog muzeja Rijeka

Paleoilustracije: Roman Uchytel, PREHISTORIC FAUNA studio

Ambijentalni zvuk: Lado Bartoniček

Realizacija aplikacije: Exevio d.o.o.

Financiranje: Projekt transPlant - Integrativna prekogranična zaštita Natura 2000 biljnih vrsta i staništa (SIHR00142), sufinanciran sredstvima Europske unije u okviru Program prekogranične suradnje Slovenija – Hrvatska 2021. – 2027.

Opis:

Na osnovu posebno detaljnog mikroljefa izabranih ponikvi i travnjaka, modela promjena vegetacijskog pokrivača i reljefa u geološkoj prošlosti i modela promjena vegetacijskom pokrivača u budućnosti, izradila se aplikacija koja će posjetiteljima omogućiti detaljan trodimenzionalan uvid u odeđeni element krškog reljefa (ponikvu ili travnjak) te putovanje kroz vrijeme. Naime, posjetitelji će u aplikaciji koja omogućuje promatranje reljefa u širini do 270 stupnjeva istraživati kako je taj isti element krškog reljefa izgledao u geološkoj prošlosti, za vrijeme oledbi, te kako će izgledati u budućnosti, nakon što klimatske promjene izmijene naš današnji vegetacijski pokrivač. Ovaj je „paleoskop“, odnosno „futureskop“ instaliran u stalnom postavu Prirodoslovnog muzeja Rijeka: Geološka građa riječke regije, kao fizička i tematska poveznica poveznica sa dijelom stalnog postava: Špilja, u mraku krškog podzemlja.

Naslov izložbe: Izložba iz fundusa Prirodoslovnog muzeja Rijeka: „**Od Oceana do zaljeva**“

Autorica: Nadia Dunato Pejnović, viša kustosica (Prirodoslovni muzej Rijeka)

Vrsta izložbe: izložba originalnih muzejskih predmeta iz fundusa Muzeja, popraćenih paleoilustracijama, tekstualnim dijelom, modelima te multimedijalnim rješenjima

Opseg izložbe je 12 panoa 162*64 cm u multimedijalnom centru Prirodoslovnog muzeja Rijeka koji će se poslije prenamjeniti u samostojeće module - za potrebe seljenja izložbe u druge izložbene prostore; sjedeći te dekorativni elementi namjenjeni mlađim posjetiteljima koji će za vrijeme trajanja izložbe biti postavljeni u „Obiteljskom kutku“ Prirodoslovnog muzeja Rijeka, model rekonstrukcije amonita u stvarnoj veličini – promjer kućice 1.50 m.

Autor i suradnici izložbe: autor koncepcije i postava izložbe te stručnih tekstova Nadia Dunato Pejnović, dizajn izložbe i kataloga ARTIS, multimedijalna rješenja Borut Kružić i Lado Bartoniček, edukativni program Anita Hodak, marketing Klara Bukovac, tehnička realizacija Borut Kružić i Lado Bartoniček.

Mjesto i prostori održavanja: Prirodoslovni muzej Rijeka, Stalni postav „Divljina s pogledom na more“, Kaštel Zrinskih, Brod na Kupu.

Opis:

Izložba "Od oceana do zaljeva" prikazuje odabrane trenutke iz prošlosti nastanka i razvoja Jadranskog bazena. Posjetitelje vodi kroz buran razvoj, ali i bujan i raznolik život gotovo 200 milijuna godina duge geološke prošlosti. Jadran, danas zaljev Mediterana, smješten između planinskih lanaca Alpi, Apenina i Dinarida, ostatak je velikog, bogato razvedenog oceana Tethys. O jednom od najvećih ikad postojećih oceana na svijetu govore nam fosilni ostaci i tragovi različitih organizama koji su živjeli u određenom geološkom vremenu. Stotinama godina, stotine znanstvenika, proučavaju tragove u stijenama zbog kojih si danas tako živopisno možemo dočarati dug i buran razvoj koje je Jadransko more prošlo, u gotovo 200 milijuna godina svog postojanja, od Oceana do zaljeva.

Naslov izložbe: „Ispod površine“

Autor: Nadia Dunato Pejnović, viša kustosica (Prirodoslovni muzej Rijeka)

Vrsta izložbe: izložba originalnih muzejskih predmeta, popraćenih paleoilustracijama, tekstualnim dijelom, modelima te multimedijalnim rješenjima

Opseg izložbe: 7 backlight panoa 162*64 cm u multimedijalnom centru Prirodoslovnog muzeja Rijeka te multimedijalna instalacija na stropu izložbenog prostora. Za izložbu koristiti će se postojeće backlight vitrine u izložbenom prostoru Prirodoslovnog muzeja Rijeka.

Autor i suradnici izložbe: autorica koncepcije i postava izložbe te stručnih tekstova Nadia Dunato Pejnović; stručni suradnici: Željka Modrić Surina, Anita Hodak, Borut Kružić; dizajn izložbe i kataloga Artis; autorica ilustracija: Božena Viduka; multimedijalna rješenja: Borut Kružić; zvučna ambijentalna podloga: Lado Bartoniček, edukativni program Anita Hodak, Nadia Dunato Pejnović; marketinške aktivnosti: Klara Bukovac, tehnička realizacija: Borut Kružić i Lado Bartoniček.

Mjesto i prostori održavanja: Prirodoslovni muzej Rijeka

Opis:

Izložba "Ispod površine" pruža jedinstvenu priliku za istraživanje bogate geološke i paleontološke prošlosti Jadranskog bazena. Tijekom milijuna godina, ovo područje je doživjelo brojne promjene, oblikujući nevjerojatne ekosustave i staništa. Kada zagrebemo ispod površine, fosilni ostaci otkrivaju priče o fascinanim organizmima koji su nekada obitavali u ovim morima. Posjetitelji će moći vidjeti kako su se evolucijski procesi odvijali, od malih morskih stvorenja do velikih predatora koji su vladali oceanima. Posjetitelji su kroz interaktivne postavke i multimedijalne sadržaje imati priliku doživjeti kako je život ispod površine izgledao kroz gotovo 200 milijuna godina duge geološke prošlosti. Ova izložba ne samo da educira o prošlosti Jadranskog mora, već i potiče na razmišljanje o očuvanju današnjih morskih ekosustava. Kroz duboko razumijevanje naše geološke prošlosti, nadamo se inspirirati posjetitelje da razmišljaju o budućnosti našeg mora i važnosti zaštite prirodne baštine.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

/

10.2. Audiovizualna građa

Prirodoslovni muzej Rijeka kontinuirano prilagođava novim oblicima komunikacije s publikom kroz različite digitalne platforme. Najintenzivniju komunikaciju putem digitalnih kanala Muzej ostvaruje kroz Facebook stranicu i YouTube kanal preko kojih donosi edukativne video sadržaje; zatim i elektronskom poštom putem kojih se donose prirodoslovne i kulturne sadržaje: objavljuju se članci, fotografije i videozapise o znanstvenim istraživanjima i stručnim dostignućima muzealaca, kao i edukativne, kreativne i zabavne informacije iz područja prirodoslovlja, a postojeći kontinuirani projekti Muzeja prilagođavaju se novim uvjetima.

10.3. Elektroničke publikacije

Muzej je izdavač svoje mobilne aplikacije „Prirodoslovni muzej Rijeka“, koja je dostupna na Gogle AppStore i koja omogućava potpunije posjetiteljsko iskustvo, ali i čitanje zanimljivih činjenica o muzejskim predmetima u drugim prilikama.

U digitalnom programu Muzeja koji se kontinuirano, po dnevnim temama, objavljuje na Facebook stranicama Prirodoslovnog muzeja Rijeka pisane su objave s tematikom prirodne i kulturne baštine te zaštite prirode i okoliša.

Viša kustosica pedagoginja je u suradnji s udrugom Kultura svima svugdje i Gradskom knjižnicom Rijeka sudjelovala u izradi dviju audioslikovnica <https://www.youtube.com/watch?v=jj65KzxARNQ&t=1s>: Kamo ćemo večeras? i Kako biti najjači? <https://www.youtube.com/watch?v=MSJ7z-c2wN4>, autorice Nene Pavelić.

Viša kustosica pedagoginja je u suradnji s udrugom Kultura svima svugdje i Gradskom knjižnicom Rijeka sudjelovala u emisiji Skice za inkluziju, epizoda 6 https://www.mixcloud.com/radiobencic/skice-za-inkluziju-epizoda-6-anita-hodak-prirodoslovni-muzej/?fbclid=IwY2xjawN25RhleHRuA2FlbQlxMQABHsh84vjzArjavvIHI4T8KS8HsEF8DyqUHsF66PiU8VCUjE-HQv2KADHa0_DB_aem_tVB92Ba-iE-0V89QvPnUTA

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

"Program muzejske edukacije – OTKRIJ! ISTRAŽI!" i „MUZEJ SVIMA: edukativni programi i interpretacijske šetnje“ u 2025. godini, za različite ciljne skupine su se provodili unutar Muzeja, na terenu i putem digitalnih platformi. Ostvarene su mnoge akcije popularizacije prirodoslovlja i prirodne baštine, kao i popularizaciji kulture i muzejske struke, kroz brojne manifestacije i datume vezane uz svijet prirode oko nas i uz muzejski svijet. Edukativni programi obuhvatili su korisnike različitih uzrasta; predškolski i školski uzrast, srednjoškolski uzrast, studente, mlade, odrasle i treću životnu dob, to jest obuhvatio je djecu, studente, mlade, odrasle, obitelji, 54+, stručna i širu javnost. Jedan od ciljeva je unaprijediti percepciju kulturne i prirodne baštine, prirode i prirodnih zakonitosti kod djece i odraslih, kao i razviti osjećaj povezanosti s baštinom kraja kojem pripadaju. Muzej nastoji djelovati kao otvoreno mjesto izmjene znanja i ideja, centar prirodoslovnih istraživanja, jedno od središta kulturnih događanja i pokretača prirodoslovnog i kulturnog turizma u regiji, a prije svega pokušati povećati zadovoljstvo kulturnim životom kod lokalnog i regionalnog stanovništva. Nastojimo javnosti približiti i upoznati ih s prirodoslovnim i kulturnim temama sa sadržajima koji potiču istraživanje i proučavanje na edukativan, zanimljiv i zabavan način čime, nadamo se, pronalazimo nove načine provedbe suradničkih aktivnosti s obiteljima, vrtićima i školama. Uz edukaciju i promociju znanosti, učenju kroz igru te poticanju interesa za prirodu i znanost, Muzej doprinosi i osvještavanju važnosti očuvanja prirode. Uvođenjem interaktivnih sadržaja Muzej nadograđuje pristup posjetiteljima kroz produblivanje odnosa s postojećom te razvijanjem nove publike, unaprjeđuje informiranje o baštini Grada Rijeke i Primorsko-goranske županije te jača vidljivost u zajednici. Takvom vrstom komunikacije, Muzej želi pružati posjetitelju širi raspon podataka, potaknuti veću zainteresiranost za istraživanje muzejskih postava, prirodne i kulturne baštine, te obogatiti njegovo iskustvo prilikom posjeta.

„MUZEJ SVIMA: edukativni programi i interpretacijske šetnje“ imaju u cilju nastavak i razvijanje programa s postojećom publikom, ali i novom publikom s velikim naglaskom na INKLUZIJU (prostornu, sadržajnu, socioekonomsku, rodnu i dobnu), to jest dostupnosti muzejskih programa i sadržaja svim

skupinama društva. Umjesto da budemo negativni, navodeći sve načine na koje osobe ili čitave društvene skupine mogu biti izuzete ili spriječene od sudjelovanja u društvenom životu, trudimo se razmotriti načine na koje se sudjelovanje može poticati, razvijati i prakticirati. Cilj je stvarati (muzejsku) zajednicu kojoj svi pripadamo i zajednicu koju svi gradimo jer je inkluzija civilizacijska norma i neupitna sadašnjost. I spremni smo stvarati i podržavati inkluzivne kulturne prakse. Ostvareni su razni inkluzivni programi namijenjeni djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom, kao i djeci i roditeljima iz obitelji koji žive u lošijim socijalnim i ekonomskim uvjetima, kroz suradnju s: Centrom za odgoj i obrazovanje, Udrugom Kultura svima svugdje i Film svima, Udrugom za gluhe i nagluhe PGŽ, Udrugom CeKaDe – Moje mjesto pod suncem, Udrugom DIRA za djecu i mlade s teškoćama, Udrugom ZNAM za mlade i studente, Savez udruga za autizam Hrvatske.

Prirodoslovni muzej Rijeka u svom radu veliku pažnju poklanja razvoju publike, muzejskoj edukaciji i otvorenom dijalogu s publikom. Edukativni programi Prirodoslovnog muzeja Rijeka obuhvatili su korisnike različitih uzrasta; predškolski i školski uzrast, srednjoškolski uzrast, studente, mlade, odrasle i treću životnu dob, to jest obuhvatio je djecu, studente, mlade, odrasle, obitelji, 54+, stručna i širu javnost.

Kroz programe smo predstavili uzorke i muzejske predmete u zbirka Muzeja koji imaju poseban značaj u smislu prirodne baštine, znanstvenih istraživanja, povijesti ili edukacije. Uz to organizirali smo popularnoznanstvena predavanja koja su predstavila istraživanja, posebnosti, razlozi raznolikosti, ali i ugroženosti. Kroz interaktivne edukativne radionice djeca različitih uzrasta imala su priliku postati muzealaci i upoznati razne muzejske djelatnosti. Otkrili su i istražili tko su kustosi, preparatori, muzejski pedagozi i voditelji marketinga. Imali su mogućnost vidjeti i opipati razne muzejske predmete, to jest suhe i mokre preparate. Spoznali su da se u različitim muzejima čuvaju najrazličitiji predmeti, ali uvijek oni koji su važni, koji se ne smiju uništiti, zaboraviti ili izgubiti. Uz to su spoznali da se u prirodoslovnim muzejima prikupljaju uzorci minerala, stijena, fosila, biljaka, životinja i ostalog živog svijeta.

Programi su se provodili se s ciljem unaprijeđenja percepcije kulturne i prirodne baštine, prirode i prirodnih zakonitosti kod djece i odraslih, kao i razvijanja osjećaja povezanosti s baštinom. Javnosti smo približili i upoznali s prirodoslovnim i kulturnim temama koji potiču istraživanje i proučavanje na zabavan način čime smo nastavili ostvarivati suradnju s obiteljima, vrtićima i školama. Koristeći se svim sredstvima Muzeja (stalni postav, izložbe, laboratorij, preparatorska radionica, akvarij, botanički vrt, multimedijalni stalni postav, zbirke mokrih i suhih preparata) i timom stručnjaka (marini biocenolog, karcinolog, paleontolog, botaničar i muzejski pedagog te vanjskim suradnicima pedagoške struke), nastojimo javnosti približiti i upoznati ih s prirodoslovnim i kulturnim temama kroz sve oblike edukativne komunikacije (stručna vodstva, popularno-znanstvena predavanja, stručne ekskurzije, edukativne radionice, edukativne rođendanske radionice, edukativne izložbe, edukativne predstave, manifestacije, obiteljska događanja i slično)

Jedan od ciljeva Prirodoslovnog muzeja Rijeka jest i da posjetitelji uživaju u okolini koja ih okružuje u muzeju i da ga dožive kroz različita osjetila.. To jest posjetitelji na zanimljiv i edukativan način spoznaju predmete koje ih okružuje, a kroz neposredno promatranje muzejskih zbirki, shvaćanje vlastite uloge unutar muzeja, kao i važnost suživota s prirodom potiče ih se na pozitivno razmišljanje o muzejima. Osim toga, potiče ih, nadamo se i na pozitivan stav o muzejima kao zanimljivim i edukativnim ustanovama u kojima se može normalno komunicirati i istraživati na zabavan način.

Cilj svih edukativnih programa i intepretacijskih šetnji je da se djeca, kao i djeca s teškoćama u razvoju, osobe s invaliditetom, mladi, odrasli i treća životna dob u Muzeju osjećaju ugodno i dobrodošlo, te da ga spoznaju kao mjesto gdje mogu potražiti informacije, naći odgovore na svoja pitanja te nadograditi svoje znanje o svijetu prirodne i kulturne baštine i/ili jednostavno se družiti. Za zajednicu kojoj svi pripadamo i zajednicu koju svi gradimo — zajedno.

„Program muzejske edukacije u Prirodoslovnom muzeju Rijeka – OTKRIJ! ISTRAŽI!“ i „MUZEJ SVIMA: edukativni programi i interpretacijske šetnje“ su se tijekom 2025. godine odvijali u Muzeju, na terenu i putem digitalnih platformi. Edukativne aktivnosti provodile su se kroz sljedeće programe:

Interpretacijske šetnje, Vrtići istražuju, Mala škola prirodoslovlja, Moj laboratorij, Kućni šašavi znanstvenici, Malac muzealac, Ljeto u mom muzeju, Muzejski obiteljski vikendi i slično. Održane su brojne edukativne aktivnosti ostvarene kroz: 116 interaktivnih edukativnih radionica; 73 stručnih vodstava; 27 popularno-znanstvena predavanja; 19 manifestacija; 5 interpretacijskih šetnji i stručnih ekskurzija; 4 edukativne predstave; 2 inkluzivne projekcije animiranog filma; 1 koncert.

Organizirana su vodstva kroz stalni postav i povremene izložbe tijekom kojih su se posjetitelji upoznali s raznolike prirodne baštine riječkog kraja. Kroz stalni postav i tematsku izložbu, muzejski prostor je nudio priliku za otkrivanje bogatstva života podmorja, tajni krških špilja, fascinantne geološke prošlosti te raznovrsnih biljnih i životinjskih vrsta koje nastanjuju riječko područje. Na samom izlazu ih je čekala šetnja kroz Primorski botanički vrt i mirna oaza za opuštanje.

U Brodu na Kupi posjetitelji su istraživali stalni postav "Divljina s pogledom na more". Kroz stalni postav upoznali su put od krškog podzemlja i riječne doline do šuma, planina i prozračnih visina, uz istaknute posebnosti ovog kraja. Posjetitelji su mogli zaviriti u skriveni svijet mahovina i lišajeva, istražiti hladnu ponikvu i rudnik, osjetiti snagu planinskih vremenskih uvjeta te iskušati iskustva poput penjanja na stijenu. Interpretacijski centar „Putovima Frankopana“ otkrio je povijest područja te odnos Frankopana i Zrinskih prema prirodi.

Vodstva i interpretacijske šetnje organizirana u muzeju i na terenu prilagođena su dobi, interesu i predznanju grupa te su se provodila za predškolske, školske i srednjoškolske grupe, grupe studenata, grupe građana te za stručnu i širu javnost, kao i za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom. Tijekom 2025. g. ukupno ih je održano 73.

U Muzeju se, kao prostoru susreta znanosti, istraživanja i otkrivanja, kroz programe osmišljene od strane djelatnika Muzeja, i suradnje s vanjskim stručnjacima razvijaju sadržaji koji približavaju prirodnu i kulturnu baštinu širokoj publici. U prostoru Muzeja, na terenu i putem različitih digitalnih platformi organizirala su se popularno-znanstvena predavanja, razgovori i paneli koji potiču znatiželju, kritičko promišljanje i aktivno sudjelovanje u procesima istraživanja i razumijevanja svijeta oko nas. Programi su namijenjeni svim dobnim i interesnim skupinama – od osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta, studenata i mladih, do odraslih, obitelji i osoba treće životne dobi, kao i stručnoj i široj javnosti te osobama s invaliditetom. Tijekom 2025. g. ukupno ih je održano 27.

U Muzeju, na terenu i kroz razne digitalne platforme, edukativne interaktivne radionice osmišljene su, pripremljene i realizirane kao dinamično istraživanje, otkrivanje i učenje kroz iskustvo, u kojem se znanost približava posjetiteljima na pristupačan i poticajan način. Kroz oblikovane sadržaje i aktivnosti, radionice povezuju prirodnu i kulturnu baštinu s praktičnim radom, eksperimentima i kreativnim izražavanjem.

Radionice se provode u Muzeju, na terenu i putem digitalnih platformi, potičući aktivno sudjelovanje, znatiželju i razvoj kritičkog mišljenja. Sudionici kroz različite metode – od promatranja i eksperimentiranja do zajedničkog rješavanja problema – stječu nova znanja i razvijaju dublje razumijevanje znanstvenih procesa i fenomena.

Programi su prilagođeni različitim dobnim i interesnim skupinama, uključujući djecu, učenike, studente, mlade, odrasle, obitelji, stručnu i širu javnost te osobe s invaliditetom, čime Muzej dodatno potvrđuje svoju ulogu inkluzivnog prostora učenja, razmjene znanja i povezivanja sa znanošću te bogatstvom prirodne i kulturne baštine. Tijekom 2025. g. ukupno je održano je 207 edukativnih radionica prilagođenih dobi, interesu i predznanju grupa (od kojih je 91 edukativnih rođendanskih radionica). „Program muzejske edukacije u Prirodoslovnom muzeju Rijeka – OTKRIJ! ISTRAŽI!“ i „MUZEJ SVIMA: edukativni programi i interpretacijske šetnje“ obuhvatili su sljedeće programe:

„INTERPRETACIJSKE ŠETNJE“: posjetitelji su kroz interaktivne šetnje i stručne ekskurzije otkrili procese istraživanja, prikupljanja, obrađivanja i čuvanja građe u prirodoslovnim muzejima. Otkrili su tko je i kada utemeljio Prirodoslovni muzej Rijeka, što je nekoć bila zgrada današnjeg Muzeja, koje su sve značajne ličnosti važne za razvoj Muzeja, što je muzejska zbirka i kako nastaje te što se krije iza depoa.

Spoznali su i ulogu raznih muzejskih djelatnosti, istražili koji su bili najznačajniji sakupljači, **najstariji i najzanimljiviji muzejski predmeti i ostale zanimljive crtice, a sve to kroz aktivno sudjelovanje na edukativan, zabavan i zanimljiv način.** Uvođenjem interaktivnih sadržaja na suvremen način Muzej nadograđuje pristup posjetiteljima kroz produblјivanje odnosa s postojećom te razvijanjem nove publike, unaprijeđuje informiranje o baštini Grada Rijeke, Primorsko-goranske županije te jača vidljivost u zajednici. Šetnja svijetom prirode na zgradama gradske jezgre Rijeke posjetiteljima je omogućila da upoznaju sve posebnosti kamena koji gradi i ornamente koji ukrašavaju neke od najpoznatijih riječkih obilježja.

„MUZEJSKI OBITELJSKI VIKENDI“: namijenjen djeci, mladima, odraslima, obiteljima, 54+, stručnoj i široj javnosti. Projekt raznih edukativnih aktivnosti koji uključuje zanimljive pridoslovne radionice, pričaonice priča, neobične muzejske potrage i stručna vodstva u i izvan muzeja, stručna predavanja, projekcije edukativnih filmova, zabavne edukative igre i ostale aktivnosti. Održane su edukativne aktivnosti u muzeju i na terenu: vodstva, radionice, predavanja, interpretacijske šetnje, manifestacije, predstava, projekcija animiranog filma uz učenje znakovnog jezika.

„ZIMA/PROLJEĆE/LJETO U MOM MUZEJU“: sudjelovala su djeca rane školske dobi, od 1. do 4. Razreda osnovne škole, tijekom školskih praznika, koji su kroz edukativne i interaktivne radionice upoznali svijet biljaka, životinja i fosila. Upoznali su se sa svim muzejskim djelatnostima i kroz različite tematske radionice su imali priliku učiti o golemoj riznici prirodoslovnih tajni na zanimljiv, drugačiji i neobičan način kroz teoriju, praktični rad, prirodu, igru i kreativnost. Održane su edukativnih aktivnosti u muzeju i na terenu.

„MALA ŠKOLA PRIRODOSLOVLJA“: obuhvatila je darovite učenike 4. razreda osnovnih škola posebno zainteresirane za svijet prirodoslovlja. Kroz projekt djeca spoznaju svijetu oko sebe na nov, drugačiji način, a upravo spoj teorije, praktičnog rada, prirode, igre i kreativnosti pokazao se kao izvrstan za rad s djecom. Projekt je verificiran je od Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i Agencija za odgoj i obrazovanje. Održane su edukativnih aktivnosti u muzeju i na terenu.

„VRTIĆI ISTRAŽUJU“: djeca od 3 do 6 godina spoznaju svijet prirodoslovlja kroz nekoliko tema. Svaka radionica obuhvaća kratak dio iznošenja novih podataka na opipljivim primjerima (primjercima iz fundusa Muzeja), ponavljanje naučenoga, pokus i donošenje zaključaka na osnovu rezultata pokusa, povezivanje, zaključivanje i edukativna igra. Održane su edukativnih aktivnosti u muzeju i na terenu.: vodstva, radionice, interpretacijske šetnje, predstava, projekcija animiranog filma uz učenje znakovnog jezika.

„MOJ LABORATORIJ U MUZEJU“: učenici osnovnih i srednjih škola kroz edukativne i interaktivne aktivnosti otkrivaju i istražuju svijet biljaka, životinja, fosila i minerala putem radionica, predavanja, praktičnog i laboratorijskog rada: promatranja pod lupom i mikroskopom, proučavanja u prirodi, kreativnog stvaralaštva i slično. Održane su edukativne aktivnosti u muzeju i na terenu: vodstva, radionice, predavanja, interpretacijske šetnje, manifestacije, predstava, projekcija animiranog filma uz učenje znakovnog jezika.

„MALAC MUZEALAC “: djeca od 3 do 6 godina u opuštenoj i zabavnoj atmosferi otkrivaju i istražuju stalni postav, razne muzejske predmete, prirodne pojave i zanimljivosti u svijetu koji ih okružuje. Koristeći različite likovne tehnike spoznaju kako promatrati, uočavati i razumijevati svijet prirodoslovlja u našem Muzeju. Održane su edukativne aktivnosti u muzeju.

„ODRASTI S MUZEJEM – EDUKATIVNE ROĐENDANSKE RADIONICE“: edukativne rođendanske radionice osmišljene za djecu različitog uzrasta nude još jedan vid učenja kroz igru te pospješuju osjećaj da je Muzej mjesto koje prati svaki važan djetetov događaj tijekom njegovog odrastanja. Različite tematske radionice „Jurski park“, „Tajni život kukaca“, „Superheroji prirode“, „Vladari mora“, „Mrak rođendan“, „Šašavi znanstvenici“, „Divlji Kvarner“ i „Misterium“ su osmišljene za djecu u dobi od 4 do 11 te u dobi od 11 do 14 koja žele proslaviti rođendan na interaktivan, zabavan i edukativan način. Održane su edukativne rođendanske radionice u Muzeju..

„OBITELJ U MUZEJU“: novi program nastao u prosincu 2024. je namijenjen djeci od 6 do 10 godina i roditeljima, to jest dijete i jedan roditelj zajedno sudjeluju na obiteljskoj radionici. Zamišljen je za obitelji

koji žele zajedno istraživati svijet prirodoslovlja na kreativan način kroz različite zabavne aktivnosti. Radionice su osmišljene kao interaktivno iskustvo za obitelj, a ujedno su idealna prilika za druženje i stvaranje trajnih uspomena dok se istražuje muzej. Dio su priče **Muzej svima** - inkluzivna radionica otvorena svima, dostupna gluhim i nagluhim osobama uz prijevod na hrvatski znakovni jezik. Održane su edukativne aktivnosti u muzeju.

Prirodoslovni muzej Rijeka sudjelovao je u mnogim akcijama popularizacije prirodoslovlja i prirodne baštine, kao i popularizaciji kulture i muzejske struke, kroz brojne manifestacije i datume vezane uz svijet prirode oko nas i uz muzejski svijet: siječanj: *Noć muzeja*; veljača: *Hej - zaljubi se u muzej*; ožujak: *Svjetski dan vode*, *Svjetski dan meteorologije*; travanj: *Dan planeta Zemlje*, *Noć knjige*, *Festival znanosti*, *STEM piknik*; travanj i svibanj: *Edukativna muzejska akcija*; svibanj: *Edukativna muzejska akcija*, *Međunarodni dan muzeja*, *Tjedan botaničkih vrtova i arboretuma*, *Student Day Festival*, *Noć tvrđava*; lipanj: *Svjetski dan zaštite okoliša*; rujan: *Međunarodna noć šišmiša*, *Divlja noć*, *Fiumare – festival mora i pomorske tradicije*; listopad: *Dječji tjedan*; prosinac: *Međunarodni dan planina*; cijela godina: ostvareni programi popularizacije Frankopana u Gorskom kotaru kroz interperacijski centar Putevima Frankopana.

Tijekom 2025., u okviru bogatog programa muzejske edukacije, održano je 116 interaktivnih edukativnih radionica; 92 rođendanske radionice, 73 stručnih vodstava; 27 popularno-znanstvena predavanja; 19 manifestacija; 7 interpretacijskih šetnji i stručnih ekskurzija; 6 edukativnih predstava; 2 inkluzivne projekcije animiranog filma; 1 koncertte edukativne aktivnosti kroz digitalne platforme.

Muzejske je programe u muzejskoj zgradi u Rijeci posjetilo je ukupno 17.584 posjetitelja, a u Brodu na Kupu 8.246 posjetitelja, ukupno 25.830 posjetitelja u oba prostora Muzeja. U ostalim prostorima u kojima su gostovale naše izložbe ili u javnim prostorima u kojima je Muzej održavao izložbe (Riječka Ribarnica cijele godine, 2 izložbe na Korzu po 10 do 14 dana, izložba na Biotehniški fakulteti, izložbe u drugim galerijama), procijenjujemo dodatnih 70.000 posjetitelja.

Viša kustostica pedagoginja je, zajedno s Udrugom Kultura svima svugdje dobila ICOM godišnji nagradu u kategoriji Međusektorska suradnja za projekt Muzej svima, baš svima! – zajednička gradnja inkluzivne zajednice.

11.1. Vodstva i intepretacijske šetnje/stručne ekskurzije

Organizirana su vodstva kroz stalni postav i povremene izložbe tijekom kojih su se posjetitelji upoznali s raznolike prirodne baštine **riječkog kraja**. Kroz stalni postav i tematsku izložbu, muzejski prostor je nudio priliku za otkrivanje bogatstva života podmorja, tajni krških špilja, fascinantne geološke prošlosti te raznovrsnih biljnih i životinjskih vrsta koje nastanjuju riječko područje. Na samom izlazu ih je čekala šetnja kroz Primorski botanički vrt i mirna oaza za opuštanje.

U Brodu na Kupu posjetitelji su istraživali stalni postav "Divljina s pogledom na more". Kroz stalni postav upoznali su put od krškog podzemlja i riječne doline do šuma, planina i prozračnih visina, uz istaknute posebnosti ovog kraja. Posjetitelji su mogli zaviriti u skriveni svijet mahovina i lišajeva, istražiti hladnu ponikvu i rudnik, osjetiti snagu planinskih vremenskih uvjeta te iskušati iskustva poput penjanja na stijenu. Interpretacijski centar „Putovima Frankopana“ otkrio je povijest područja te odnos Frankopana i Zrinskih prema prirodi.

Vodstva i interpretacijske šetnje organizirana u muzeju i na terenu prilagođena su dobi, interesu i

predznanju grupa te su se provodila za predškolske, školske i srednjoškolske grupe, grupe studenata, grupe građana te za stručnu i širu javnost, kao i za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom. Tijekom 2025. g. ukupno ih je održano 73.

11.2. Predavanja

U Muzeju se, kao prostoru susreta znanosti, istraživanja i otkrivanja, kroz programe osmišljene od strane djelatnika Muzeja, i suradnje s vanjskim stručnjacima razvijaju sadržaji koji približavaju prirodnu i kulturnu baštinu širokoj publici. U prostoru Muzeja, na terenu i putem različitih digitalnih platformi organizirala su se popularno-znanstvena predavanja, razgovori i paneli koji potiču znatiželju, kritičko promišljanje i aktivno sudjelovanje u procesima istraživanja i razumijevanja svijeta oko nas. Programi su namijenjeni svim dobnim i interesnim skupinama – od osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta, studenata i mladih, do odraslih, obitelji i osoba treće životne dobi, kao i stručnoj i široj javnosti te osobama s invaliditetom. Tijekom 2025. g. ukupno ih je održano 27.

11.3. Radionice i igraonice

U Muzeju, na terenu i kroz razne digitalne platforme, edukativne interaktivne radionice osmišljene su, pripremljene i realizirane kao dinamično istraživanje, otkrivanje i učenje kroz iskustvo, u kojem se znanost približava posjetiteljima na pristupačan i poticajan način. Kroz oblikovane sadržaje i aktivnosti, radionice povezuju prirodnu i kulturnu baštinu s praktičnim radom, eksperimentima i kreativnim izražavanjem.

Radionice se provode u Muzeju, na terenu i putem digitalnih platformi, potičući aktivno sudjelovanje, znatiželju i razvoj kritičkog mišljenja. Sudionici kroz različite metode – od promatranja i eksperimentiranja do zajedničkog rješavanja problema – stječu nova znanja i razvijaju dublje razumijevanje znanstvenih procesa i fenomena.

Programi su prilagođeni različitim dobnim i interesnim skupinama, uključujući djecu, učenike, studente, mlade, odrasle, obitelji, stručnu i širu javnost te osobe s invaliditetom, čime Muzej dodatno potvrđuje svoju ulogu inkluzivnog prostora učenja, razmjene znanja i povezivanja sa znanostu te bogatstvom prirodne i kulturne baštine. Tijekom 2025. g. ukupno je održano je 207 edukativnih radionica prilagođenih dobi, interesu i predznanju grupa (od kojih je 91 edukativnih rođendanskih radionica).

„Program muzejske edukacije u Prirodoslovnom muzeju Rijeka – OTKRIJ! ISTRAŽI!“ i „MUZEJ SVIMA: edukativni programi i interpretacijske šetnje“ obuhvatili su sljedeće programe:

„INTERPRETACIJSKE ŠETNJE“: posjetitelji su kroz interaktivne šetnje i stručne ekskurzije **otkrili** procese istraživanja, prikupljanja, obrađivanja i čuvanja građe u prirodoslovnim muzejima. Otkrili su tko je i kada utemeljio Prirodoslovni muzej Rijeka, što je nekoć bila zgrada današnjeg Muzeja, koje su sve značajne ličnosti važne za razvoj Muzeja, što je muzejska zbirka i kako nastaje te što se krije iza depoa. Spoznali su i ulogu raznih muzejskih djelatnosti, istražili koji su bili najznačajniji sakupljači, **najstariji i najzanimljiviji muzejski predmeti i ostale zanimljive crtice, a sve to kroz aktivno sudjelovanje na edukativan, zabavan i zanimljiv način.** Uvođenjem interaktivnih sadržaja na suvremen način Muzej nadograđuje pristup posjetiteljima kroz produbljanje odnosa s postojećom te razvijanjem nove publike, unaprijeđuje informiranje o baštini Grada Rijeke, Primorsko-goranske županije te jača vidljivost u zajednici. Šetnja

svijetom prirode na zgradama gradske jezgre Rijeke posjetiteljima je omogućila da upoznaju sve posebnosti kamena koji gradi i ornamenata koji ukrašavaju neke od najpoznatijih riječkih obilježja.

„MUZEJSKI OBITELJSKI VIKENDI“: namijenjen djeci, mladima, odraslima, obiteljima, 54+, stručnoj i široj javnosti. Projekt raznih edukativnih aktivnosti koji uključuje zanimljive pridoslovne radionice, pričaonice priča, neobične muzejske potrage i stručna vodstva u i izvan muzeja, stručna predavanja, projekcije edukativnih filmova, zabavne edukative igre i ostale aktivnosti. Održane su edukativne aktivnosti u muzeju i na terenu: vodstva, radionice, predavanja, interpretacijske šetnje, manifestacije, predstava, projekcija animiranog filma uz učenje znakovnog jezika.

„ZIMA/PROLJEĆE/LJETO U MOM MUZEJU“: sudjelovala su djeca rane školske dobi, od 1. do 4. Razreda osnovne škole, tijekom školskih praznika, koji su kroz edukativne i interaktivne radionice upoznali svijet biljaka, životinja i fosila. Upoznali su se sa svim muzejskim djelatnostima i kroz različite tematske radionice su imali priliku učiti o golemoj riznici prirodoslovnih tajni na zanimljiv, drugačiji i neobičan način kroz teoriju, praktični rad, prirodu, igru i kreativnost. Održane su edukativnih aktivnosti u muzeju i na terenu.

„MALA ŠKOLA PRIRODOSLOVLJA“: obuhvatila je darovite učenike 4. razreda osnovnih škola posebno zainteresirane za svijet prirodoslovlja. Kroz projekt djeca spoznaju svijetu oko sebe na nov, drugačiji način, a upravo spoj teorije, praktičnog rada, prirode, igre i kreativnosti pokazao se kao izvrstan za rad s djecom. Projekt je verificiran je od Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i Agencija za odgoj i obrazovanje. Održane su edukativnih aktivnosti u muzeju i na terenu.

„VRTIĆI ISTRAŽUJU“: djeca od 3 do 6 godina spoznaju svijet prirodoslovlja kroz nekoliko tema. Svaka radionica obuhvaća kratak dio iznošenja novih podataka na opipljivim primjerima (primjercima iz fundusa Muzeja), ponavljanje naučenoga, pokus i donošenje zaključaka na osnovu rezultata pokusa, povezivanje, zaključivanje i edukativna igra. Održane su edukativnih aktivnosti u muzeju i na terenu.: vodstva, radionice, interpretacijske šetnje, predstava, projekcija animiranog filma uz učenje znakovnog jezika.

„MOJ LABORATORIJ U MUZEJU“: učenici osnovnih i srednjih škola kroz edukativne i interaktivne aktivnosti otkrivaju i istražuju svijet biljaka, životinja, fosila i minerala putem radionica, predavanja, praktičnog i laboratorijskog rada: promatranja pod lupom i mikroskopom, proučavanja u prirodi, kreativnog stvaralaštva i slično. Održane su edukativne aktivnosti u muzeju i na terenu: vodstva, radionice, predavanja, interpretacijske šetnje, manifestacije, predstava, projekcija animiranog filma uz učenje znakovnog jezika.

„MALAC MUZEALAC “: djeca od 3 od 6 godina u opuštenoj i zabavnoj atmosferi otkrivaju i istražuju stalni postav, razne muzejske predmete, prirodne pojave i zanimljivosti u svijetu koji ih okružuje. Koristeći različite likovne tehnike spoznaju kako promatrati, uočavati i razumijevati svijet prirodoslovlja u našem Muzeju. Održane su edukativne aktivnosti u muzeju.

„ODRASTI S MUZEJEM – EDUKATIVNE ROĐENDANSKE RADIONICE“: edukativne rođendanske radionice osmišljene za djecu različitog uzrasta nude još jedan vid učenja kroz igru te pospješuju osjećaj da je Muzej mjesto koje prati svaki važan djetetov događaj tijekom njegovog odrastanja. Različite tematske radionice „Jurski park“, „Tajni život kukaca“, „Superheroji prirode“, „Vladari mora“, „Mrak rođendan“, „Šašavi znanstvenici“, „Divlji Kvarner“ i „Misterium“ su osmišljene za djecu u dobi od 4 do 11 te u dobi od 11 do 14 koja žele proslaviti rođendan na interaktivan, zabavan i edukativan način. Održane su edukativne rođendanske radionice u Muzeju..

„OBITELJ U MUZEJU“: novi program nastao u prosincu 2024. je namijenjen djeci od 6 do 10 godina i roditeljima, to jest dijete i jedan roditelj zajedno sudjeluju na obiteljskoj radionici. Zamišljen je za obitelji koji žele zajedno istraživati svijet prirodnoslovlja na kreativan način kroz različite zabavne aktivnosti. Radionice su osmišljene kao interaktivno iskustvo za obitelj, a ujedno su idealna prilika za druženje i stvaranje trajnih uspomena dok se istražuje muzej. Dio su priče **Muzej svima** - inkluzivna radionica otvorena svima, dostupna gluhim i naglušnim osobama uz prijevod na hrvatski znakovni jezik. Održane su edukativne aktivnosti u muzeju.

11.4. Ostalo

Prirodnoslovni muzej Rijeka sudjeluje u mnogim akcijama popularizacije prirodnoslovlja i prirodne baštine, kao i popularizacije kulture i muzejske struke. Muzej je različitim programima i izložbama na dvije lokacije, u zgradi Muzeja u Rijeci i u Kaštelu Zrinskih u Brodu na Kupi, sudjelovao u akcijama Međunarodni dan muzeja, Noć muzeja, Festival znanosti, Dječji tjedan, Dan voda, Međunarodna noć šišmiša, Tjedan darovitosti, Dan planeta Zemlje i sl.

U sklopu projekta transPlant, Muzej je sudjelovao u organizaciji i izvedbi 3 stručne ekurzije (na Čićariju, Snežnik i Lisinu), 2 međunarodne manifestacije Festivala košnje (na Čićariji i u Parku Škocjanske jame, 2 radionice kođenje (na Lisini i u NP Rlsnjak), promociji važnosti geobaštine ponikvi i organizaciji akcije njihova čišćenja na Lisini.

Muzej je i ove godine bio suorganizator Festivala znanosti u Rijeci koji obuhvaća više od 300 različitih događanja te je ugostio sva javna događanja u prostoru Dječje kuće i Muzeja. Ravnateljica, dr. sc. Željka Modrić Surina, članica je Organizacijskog odbora Festivala znanosti u Rijeci.

Ravnateljica je imenovana mentoricom na kolegiju "Interpretacija baštine" od strane Sveučilišta u Rijeci, Filozofskog fakulteta.

Viša kustosica pedagoginja je, od strane Sveučilišta u Rijeci – Filozofskog fakulteta, imenovana za mentoricom na kolegiju "Muzejska pedagogija“.

Temeljem navedenog, Prirodnoslovni muzej Rijeka je stekao status nastavne baze Sveučilišta u Rijeci.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

Sve aktivnosti i informacije vezane uz Prirodoslovni muzej Rijeka javnosti se prezentiraju kroz najave, promotivno-promidžbene kampanje u digitalnim i tiskanim medijima, organizaciju tiskovnih konferencija i javnih događanja, te putem stručnih mišljenja djelatnika muzeja. Dodatno, Muzej sudjeluje u televizijskim i radijskim emisijama, izrađuje i distribuira informativno-promotivne materijale, a promocija se provodi i kroz suvenire, pozivnice, letke i prateći edukativni, promotivno-prodajni materijal.

Muzej aktivno razvija nove i održava postojeće partnerske odnose s medijskim kućama, nacionalnim, regionalnim i lokalnim javnim tijelima, obrazovno-odgojnim institucijama, turističkim sektorom, raznim dionicima u kulturi i turizmu, organizacijama civilnog društva i općoj javnosti s ciljem dodatne promocije stalnih postava, interpretacijskih centara i aktivnosti namijenjenih široj publici.

U digitalnom prostoru, Prirodoslovni muzej Rijeka prisutan je putem društvenih mreža, uključujući Facebook i Instagram stranice te YouTube kanal. Najveći intenzitet komunikacije ostvaruje se na Facebook i Instagram stranicama, kojima se obraćamo publici svih dobnih skupina. Sadržaji predstavljaju svijet prirodoslovlja i srodne teme, stalne postavbe, povremene izložbe i druge muzejske aktivnosti, ali i djelatnike Muzeja. Na službenom web portalu Muzeja, www.prirodoslovni.com, dostupni su svi relevantni podaci o djelovanju institucije.

U razdoblju 2025. godine, sva edukativna i informativna e-glasila su odaslana prema 26.450 elektronskih adresa čitatelja. Lista kontakata koja zaprima edukativna online glasila, pozivnice i druge muzejske obavijesti ima 2.370 elektronskih adresa.

Dvije Facebook stranice Muzeja, @Prirodoslovni.muzej.Rijeka i @kastel.zrinskih imaju ukupno 6.675 pratitelja koji su ostvarili 271.852 pregleda i 4.574 reakcije. Instagram stranice Muzeja, @prirodoslovni i @kastel.zrinskih, imaju 1.561 pratitelja, ostvareno je 25.418 pregleda i 754 reakcije. YouTube kanal Prirodoslovni muzej Rijeka ima 140 pretplatnika, a ostvareno je 4.337 pregleda. Mrežna stranica Muzeja bilježi 191.340 posjeta.

12. 1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Aktivnosti Muzeja kroz godinu prate portali i medijske kuće: novilist.hr, jutarnji.hr, vecernji.hr, tportal.hr, culturenet.hr, mojarijeka.hr, fiuman.hr, liburnija.com, riekadanas.com, teklic.hr, rijekaonline.hr, nacional.hr, burin.hr, lavoce.hr, kigo.hr, glasistre.hr, torpedo.media, morski.hr, rijecan.in, riprsten.com, riportal.net.hr, n1info.com, poduckun.hr, tunera.info.hr, croportal.net, kanal-ri.hr, poslovni.hr, rivijeranews.hr, index.hr.

Muzejske vijesti se objavljuju i na digitalnim portalima partnerskih i suradničkih organizacija poput hrmud.hr, mdc.hr, icom-croatia.hr i sl., jedinicama regionalnih i lokalnih samouprava (Primorsko-goranska županija, Grad Rijeka, Grad Delnice), ministarstava RH, muzejskim portalima, stranicama suradničkih obrazovnih ustanova, portalima specijaliziranim za djecu i mlade, turističko-promocijskim portalima. Tako o radu Muzeja i o programima kojeg provodi često objavljuju: pgz.hr, rijeka.hr, delnice.hr, zupan.hr, min-kulture.gov.hr, si-hr.eu, socri-uniri.hr, mdc.hr, hrmud.hr, frankopani.eu, visitrijeka.hr, turizmoteka.hr,

turistplus.hr, turistickeprice.hr, scena.hr, crocultura.com, vizkultura.hr, studentski.hr, rivrtici.hr, gkr.hr, djecjaposla.com, maleokice.com, brickzine.hr, jadranski.hr, artkvart.hr itd.

Elektronički i tiskani mediji, kao i web portali, kontinuirano su pratili i izvještavali o programima i aktivnostima Muzeja, uključujući znanstvena i druga stručna postignuća njegovih djelatnika. Tijekom godine u dnevnom tisku objavljeno je ukupno 50 članaka posvećenih Muzeju, dok je na web portalima i društvenim mrežama Muzeja zabilježeno 1.450 objava i vijesti.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Informacije o radu Muzej emitirane su putem radijskih postaja: HRT Radio Rijeka, Radio Gorski kotar, Pomorski radio Bakar, Radio Korzo, Soundset Trsat, Radio Sova, Radio Otok Krk i Laganini radio, kao i televizijskih kuća: HRT, Kanal Ri, RTL i Nova TV. Promocija je ostvarena kroz izravna javljanja s jedne od muzejskih lokacija ili s terena, slanjem unaprijed pripremljenih materijala za medije uz prateće fotografije i/ili video sadržaj, kao i sudjelovanjem djelatnika Muzeja u kontaktnim emisijama i reportažnim prilozima.

Aktivnosti i cjelokupno djelovanje Muzeja predstavljeni su kroz gostovanja i priloge u programima televizijskih kuća i radijskih postaja, pri čemu je ukupno objavljeno 180 vijesti.

12.3. Predavanja, projekcije filmova

Kroz godinu održano je 27 popularno-znanstvenih predavanja i 2 inkluzivne projekcije animiranog filma. Predavanja su bila samostalno izvedena ili su činila dio cjeline izlaganja i radionica, dok su projekcije filmova bile organizirane u suradnji s Udrugom Kultura svima.

Posebna pažnja posvećuje se inkluzivnim programima za djecu s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom, kao i djeci i roditeljima iz obitelji koji žive u lošijim socijalnim i ekonomskim uvjetima. Kreirani su prilagođeni programi u suradnji s Centrom za odgoj i obrazovanje, Udrugom Kultura svima svugdje i Film svima, Udrugom za gluhe i nagluhe PGŽ, Udrugom CeKaDe – Moje mjesto pod suncem, Udrugom DIRA za djecu i mlade s teškoćama, Udrugom ZNAM za mlade i studente, Savezom udruga za autizam Hrvatske.

12.4. Promocije i prezentacije

Muzej je promoviran na javnim događanjima koje organizira samostalno i/ili u suradnji, u Rijeci i u Brodu na Kupu i na lokacijama izvan muzejski kuća. U 2025. godini realizirano je 6 izložbi (pet izložbi u Hrvatskoj - u Kaštelu Zrinskih, u Muzeju u Rijeci, na Korzu u Rijeci, na riječkoj Ribarnici, te jedna u Sloveniji – na Biotehnološkom fakultetu u Ljubljani), 19 manifestacija, 7 interpretacijskih šetnji i stručnih ekskurzija i 6 predstava.

Sadržaji i aktivnosti Muzeja sustavno se promoviraju kroz provedbu projekata transPlant i Kulturno-turistička ruta Putovima Frankopana, kao i kroz suradnju s turističkim sektorom. U tom kontekstu, Muzej ostvaruje partnerstva s TZ Kvarnera putem aplikacije Visit Kvarner, s TZ grada Rijeke kroz projekte Winter Pass i Riječka turistička kartica, te s TZ Gorski kotar putem aplikacije Visit Gorski kotar.

12.5. Koncerti i priredbe

Tijekom 2025. godine Prirodoslovni muzej Rijeka je na obje svoje lokacije, u Rijeci i Brodu na Kupu, prigodnim programima obilježio niz važnih datuma, uključujući Svjetski dan šuma, Svjetski dan voda, Dan planeta Zemlje, Svjetski dan knjige, Međunarodni dan muzeja, Svjetski dan biološke raznolikosti, Međunarodnu noć šišmiša, Svjetski dan turizma, Međunarodni dan planina i Međunarodni dan djeteta. Pojedine manifestacije realizirane su i u sklopu događanja poput Noći muzeja u kojoj je realiziran 1 koncert, Festivala znanosti, Noći knjige, Noći tvrđava, Zrin festivala, Festivala košnje i drugih srodnih programa.

Muzej kontinuirano razvija suradnju s ustanovama, institucijama, udrugama građana i pojedincima te tijekom cijele godine omogućuje besplatan ulaz u Muzej i Kaštel za vrijeme kulturnih i sportskih manifestacija u organizaciji drugih dionika.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Viša voditeljica marketinga koordinirala je izradu i nabavu suvenira te promotivnih materijala, osiguravala opremanje suvenirnica prodajnim i promidžbenim asortimanom; kreirala sadržaje, vizualno ih oblikovala, administrirala i vodila sve društvene mreže Muzeja; uključivala Muzej u promotivne kampanje suradnika; pripremala priopćenja za medije te uspješno surađivala s medijskim kućama; informirala javnost putem digitalnih i klasičnih kanala komunikacije; prikupljala, analizirala i evidentirala podatke o vidljivosti Muzeja; održavala je odnose s institucijama, kulturnim i obrazovnim ustanovama, vjerskom zajednicom, turističkim sektorom i udrugama građana u cilju popularizacije muzejskih aktivnosti; samostalno i u suradnji pripremala i provodila programe u Kaštelu Zrinskih te osmišljavala edukativne, kreativne i zabavne sadržaje; surađivala s Osnivačem i angažirala se u promociji Interpretacijskog centra Kulturne rute Putovima Frankopana te je održavala predavanja, interpretacijska vođenja te osmislila i vodila igrifikaciju; bila je uključena u organizaciju i realizaciju muzejskih manifestacija i drugih aktivnosti na objema lokacijama Muzeja; u suradnji s autorima izložbi i stalnih postava provodila promidžbene aktivnosti; obavljala poslove prijema posjetitelja; koordinirala rad studentske službe u Kaštelu Zrinskih; aktivno sudjelovala u provedbi, izvještavanju i promoviranju europskih projekata u kojima je Muzej partner; pisala interpretacijske planove; educirala se u području marketinga, digitalnih medija, odnosa s javnošću, kulturnog turizma i interpretacije baštine; sudjelovala na stručnom skupu; članica je strukovnih sekcija i društava u polju kulture i znanosti, marketinga, promocije i interpretacije (Hrvatske udruge za odnose s javnošću, Hrvatske udruge za interpretaciju baštine, Hrvatskog muzejskog društva, Sekcije za marketing i odnose s javnošću Hrvatskog muzejskog društva, International Council of Museums – ICOM, grupacije Balkan Museum Network itd.).

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Muzejske je programe u muzejskoj zgradi u Rijeci posjetilo je ukupno **17.584** posjetitelja, a u Brodu na Kupi **8.246** posjetitelja, **ukupno 25.830** posjetitelja u oba prostora Muzeja. U ostalim prostorima u kojima su gostovale naše izložbe ili u javnim prostorima u kojima je Muzej održavao izložbe (Riječka Ribarnica cijele godine, 2 izložbe na Korzu po 10 do 14 dana, izložba na Biotehniški fakulteti, izložbe u drugim galerijama), procijenjujemo dodatnih 70.000 posjetitelja.

14.2. Razvoj publike

Uvođenjem interaktivnih sadržaja na suvremen način Muzej nadograđuje pristup posjetiteljima kroz produbljanje odnosa s postojećom te razvijanjem nove publike, unaprjeđuje informiranje o svijetu prirodoslovlja i kulture te jača vidljivost u zajednici.

Edukativna interaktivna aplikacija tj. Multimedijalna igra Sretno! u stalnom postavu u Kaštelu Zrinskih, u sklopu jedinice Rudnik dostupna je tijekom cijele godine. Mobilna aplikacija Naratour s dvije interaktivne ture Mrak Mzej i Mrak Kaštel periodično je bila dostupna preuzimanjem na Google Play i App Store trgovinama.

Krajem godine je bio u postupku integracije u postojeći dio stalnog postava Akvarij interaktivni invertirni periskop koji će posjetiteljima pružiti mogućnost virtualnog zarona u morske dubine s mogućnošću upravljanja i otkrivanja njegovih tajni.

U suradnji s regionalnim i mikroregionalnim turističkim sektorom, Muzej i Kaštel se promoviraju na aplikacijama Visit Kvarner, Visit Rijeka, Visit Gorski.

U cilju razvoja publike i povećanja vidljivosti, Muzej je pojedinim institucijama, ustanovama, udrugama građana i pojedincima ustupio besplatne ulaznice u muzejske prostore.

Muzej je tijekom godine organizirao povremene zabavno-edukativne aktivnosti u stalnim postavima i interpretacijskom centru u vidu muzejskih potraga i sličnih edukativnih aktivnosti kako bi se publika potaknula na detaljnije istraživanje i zainteresirala za prirodne znanosti i kulturni sadržaj u Muzeju.

Suradnja s pravnim osobama i sudjelovanje u akcijama s ciljem povećanja broja posjetitelja

U suradnji s Primorsko-goranskom županijom, Muzej je ugošćivao i stručno proveo Muzejem i Kaštelom delegacije, predstavnike medija i turističkog sektora, studentske grupe i pojedince te ustupio muzejske prostore za provođenje određenih aktivnosti u organizaciji Županije, Grada Delnica ili Mjesnog odbora Brod na Kupu.

Poslovnim dogovorom Turističke zajednice Gorskog kotara i televizijskih kuća provedene su video reportaže iz Kaštela Zrinskih, te su ugošćeni domaći touroperator, influenceri i blogeri – strani i hrvatski.

Muzej se odazvao akciji Turističke zajednice grada Rijeke Winter Pass te i 2024. godini sudjelovao u promotivnoj kampanji Riječka turistička kartica.

15. FINACIJE

FINACIJSKO IZVIJEŠĆE PRIRODOSLOVNOG MUZEJA RIJEKA ZA 2025. GODINU

Prirodoslovni muzej Rijeka zaključio je 2025. godinu s manjkom prihoda od 14.516,80 eura. Rezultat poslovanja ima sljedeću strukturu:

- 92211 Višak prihoda poslovanja 1.276,06 eura
- 92222 Manjak prihoda od nefinancijske imovine 15.792,86 eura
- 922 Rezultat poslovanja -14.516,80 eura

U nastavku se daje sažeti tabelarni prikaz financijskog izvješća za 2025. godinu:

	FINACIJSKO IZVIJEŠĆE PRIRODOSLOVNOG MUZEJA RIJEKA	2025.	%
I	RASHODI POSLOVANJA	1.207.884,21	94,86
1.	RASHODI ZA ZAPOSLENE	608.869,58	47,82
2.	MATERIJALNI RASHODI	324.184,65	25,46
3.	FINACIJSKI RASHODI	1.280,85	0,10

4.	POMOĆI DANE U INOZEMSTVO I UNUTAR OPĆEG PRORAČUNA	270.849,13	21,27
5.	NAKNADE GRAĐANIMA I KUĆANSTVIMA TEMELJEM OSIGURANJA I DRUGE NAKNADE	2.700,00	0,21
II	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	65.432,07	5,14
1.	RASHODI ZA NABAVU DUGOTRAJNE IMOVINE	65.432,07	5,14
III (I+II)	UKUPNO RASHODI	1.273.316,28	100
IV	UKUPNI PRIHODI	1.281.724,90	
V	PRENESENI VIŠAK IZ 2024 g.	26.229,15	
VI	KOREKCIJA REZULTATA ZA 2024.g	-49.154,57	
VII (IV-VI)	UKUPNO RASPOLOŽIVA SREDSTVA	1.258.799,48	
VII-III	REZULTAT POSLOVANJA	-14.516,8	

Ukupni rezultat od -14.516,80 eura sastoji se od metodološkog manjka prihoda iz nadležnog proračuna u iznosu do 56.281,14 eura i neutrošenih ostalih prihoda u iznosu od 41.764,34 eura.

Struktura metodološkog manjka u iznosu od 56.281,14 eura prema izvoru financiranja sastoji se od:

1. Izvor: 111 (porezni i ostali prihodi) rezultat u iznosu od 53.441,40 eura sastoji se od:
 - 92221 Manjak prihoda poslovanja 46.051,79 eura
 - 92222 Manjak prihoda od nefinancijske imovine 7.389,61 eura
2. Izvor: 5.5631100009 (Europski fond za regionalni razvoj - predfinanciranje iz izvora 11 - EU projekt transPlant) rezultat je manjak prihoda od nefinancijske imovine (92222) u iznosu od 2.839,74 eura;

Struktura neutrošenih ostalih prihoda u iznosu od 41.764,34 eura prema izvorima financiranja sastoji se od:

1. Na izvoru 321 - Vlastiti prihodi rezultat se sastoji od viška prihoda poslovanja (92211) u iznosu od 1.496,46 eura;
2. Na izvoru 431 - Namjenski prihodi rezultat u iznosu od 34.504,73 eura sastoji se od:
 - 92211 Višak prihoda poslovanja 40.068,24 eura
 - 92222 Manjak prihoda od nefinancijske imovine 5.563,51 eura
3. Na izvoru 5.5012 - Pomoći iz državnog proračuna kroz nacionalno sufinanciranje EU projekata (zamjena za izvor 5213 – Pomoći) rezultat se sastoji od viška prihoda poslovanja (92211) u iznosu od 2.247,86 eura;

4. Na izvoru 5.5200 - Ostale pomoći (zamjena za izvor 5213 – Pomoći) rezultat se sastoji od viška prihoda poslovanja (92211) u iznosu od 3.515,29 eura;

Metodološki manjak prihoda iz nadležnog proračuna odnosi se uglavnom na rashode za plaće i režijske troškove koji terete Financijski plan 2025. godine a podmireni su u 2026. godini kada se priznaje prihod od nadležnog proračuna.

Odlukom Upravnog vijeća o rasporedu rezultata utvrđeno je pokrivanje manjka prihoda od nefinancijske imovine za 2025. godinu u iznosu od 5.563,51 eura ostvarenim viškom prihoda poslovanja iz 2025.godine.

Slijedom navedenog, struktura neutrošenih ostalih prihoda iz 2025. godine zaključno iznosi i prenosi se u 2026. godinu kao višak prihoda poslovanja (92211) u iznosu od 41.764,34 eura.

Dio ostvarenog viška poslovanja na izvoru 431302 (Prihodi za posebne namjene) namijenjen je ulaganju u nefinancijsku (dugotrajnu) imovinu u iznosu od 14.000,00 eura te je Odlukom Upravnog vijeća utvrđeno da se za navedeni iznos na izvoru 431302 (prihodi za posebne namjene) smanji višak prihoda poslovanja (92211) u korist viška prihoda od nefinancijske imovine (92212).

Odlukom Upravnog vijeća o načinu korištenja neutrošenih sredstava iz 2025. godine utvrdilo se korištenje viška prihoda po godišnjem obračuna za 2025. godinu za programske aktivnosti u 2026. godini, prema sljedećoj specifikaciji:

Opis	Iznos / eur
Izvor: 321302 – Vlastiti prihodi	1.496,46
Prihodi od prodaje suvenira – preostali prihod prenosi se s namjenom nabave prigodnih suvenira za obilježavanje godišnjice Muzeja	1.496,46
Izvor: 431302 – Prihodi za posebne namjene	34.504,73
Prihodi ostvareni po obavljenoj stručnoj usluzi savjetovanja u zaštiti prirode za naručitelja Crnogorsko društvo ekologa (DCE)	1.800,00
Prihodi ostvareni po obavljenoj stručnoj usluzi analize ekološkog stanja crnike na padinama Krvavih stijena za naručitelja JU PP Učka	2.500,00
Prihodi ostvareni za osmišljavanje poučne staze „Japlenski vrh“ – Grad Delnice	1.500,00
Prihodi ostvareni po obavljenoj stručnoj usluzi analize biološkog materijala s kolektora za prihvat mlađi plemenite periske za naručitelja JU Priroda	1.100,00
Prihodi ostvareni po obavljenoj stručnoj usluzi izrade interpretacijskog plana Zbirke Velebit za naručitelja Gradski muzej Senj	5.000,00
Prihodi od prodaje ulaznica namijenjeni poboljšanju posjetiteljskog iskustva, odnosno, za obilježavanje godišnjice Muzeja	15.604,73
Prihodi ostvareni po obavljenoj stručnoj usluzi analize cretova za naručitelja NP Risnjak	5.000,00

Prihodi ostvareni po obavljenoj stručnoj usluzi izrade interpretacijskog plana Rasadnika	2.000,00
5.5012 - Pomoći iz državnog proračuna kroz nacionalno sufinanciranje EU projekata	2.247,86
Preostala pomoć od doznačenih sredstava od strane Ministarstva za regionalni razvoj i fondova EU za sufinanciranje EU projekta transPlant	2.247,86
5.5200 – Ostale pomoći	3.515,29
Neurošena sredstva doznačena od strane PGŽ-a za stručnu pomoć u sklopu EU projekta BRAVE	3.515,29

PRIHODI I PRIMICI U 2025.

Financijski plan prihoda Prirodoslovnog muzeja Rijeka za 2025. godinu iznosio je 1.198.531,90 eura, a sastoji se od sredstava osiguranih u Proračunu Primorsko-goranske županije za 2025. godinu u iznosu od 918.888,67 eura, te prihoda iz ostalih izvora (pomoći od institucija EU, prihodi za posebne namjene, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan, prijenosa između proračunskih korisnika istog proračuna, prihoda od prodaje robe te pruženih usluga, prihoda od imovine, te ostalih prihoda) u iznosu od 279.643,23 eura.

Ukupno ostvareni prihodi u 2025. godini iznose 1.281.724,90 € što je 106,94 % od ukupno planiranih prihoda za 2025. godinu. Od toga je u Proračunu Primorsko-goranske županije osigurano 840.425,59 eura odnosno 91,46 % plana, dok su iz ostalih izvora ostvareni prihodi u iznosu od 441.299,31 eura, odnosno ostvareno je 157,81 % plana.

- **Ostvareni prihodi po izvorima financiranja:**

IZVOR	PRIHOD	2025.	%
1 – Opći prihodi i primici	Prihodi iz proračuna PGŽ	840.425,59	65,56
	• Redovna djelatnost Muzeja	712.285,23	55,57
	• Programska aktivnost	128.140,36	9,99
3 – Vlastiti prihodi	Vlastiti prihodi	3.314,83	0,26
	• Prihodi od pruženih usluga, imovine i ostali prihodi	1.607,91	0,13
	• Prihodi od prodaje suvenira	1.706,92	0,13

4 – Prihodi za posebne namene	Prihodi za posebne namjene	65.462,56	5,11
	<ul style="list-style-type: none"> Sufinanciranje cijene usluge, participacije i slično (prihodi od ulaznica, edukativnih programa, stručnih usluga, refundacija i sl.) 	65.462,56	5,11
5 - Pomoći	Pomoći	369.218,16	28,81
	Ministarstvo kulture i medija	17.370,00	1,36
	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU – za EU project transPlant	5.532,00	0,43
	Grad Rijeka	3.200,00	0,25
	Grad Delnice	2.000,00	0,16
	Pomoći od institucija i tijela EU – EU project FASIH	3.372,29	0,26
	Pomoći od institucija i tijela EU – EU projekt transPlant	324.148,85	25,29
	Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna PGŽ za EU projekt KTR Putovima Frankopana i INTERREG Italija-Hrvatska BRAVE))	13.595,02	1,06
7 – Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	3.303,76	0,26
	<ul style="list-style-type: none"> Prihodi s naslova osiguranja, refundacije štete i totalne štete 	3.303,76	0,26
	UKUPNO OSTVARENI PRIHODI	1.281.724,90	100,00

U ukupno ostvarenim prihodima, sredstva osigurana iz nadležnog proračuna čine 65,56 %, od čega na redovnu djelatnost otpada 55,57 % a na programsku aktivnost 9,99 %, dok ostvareni prihodi iz vlastitih izvora čine 34,43 %.

15.2. Investicije

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.1. Održavanje i prezentacija donacija

16.2. Ostalo

16.3. Europski projekti

EU projekt FASIH ("Future Arts and Science Industrial Heritage")

Prirodoslovni muzej Rijeka jedan je od partnera na projektu "Future Arts and Science Industrial Heritage" (FASIH), financiranom unutar Creative Europe CEA-CULT-2022-COOP poziva. Tijekom 2025. godine Muzej je pružao stručnu podršku umjetnicima, organizirao zadnji partnerski sastanak i suorganizirao završnu konferenciju projekta.

Voditeljica projekta na razini partnera: dr. sc. Željka Modrić Surina

EU projekt *transPlant* („Integrativna prekogranična zaštita Natura 2000 biljnih vrsta i staništa“)

Muzej je u ulozi vodećeg partnera, zajedno sa 7 partnera, započeo s provođenjem projekta „*transPlant*“ iz INTERREG programa Slovenija-Hrvatska. Ukupan proračun Projekta iznosi 1.657.929,44 eura, dok je proračun Muzeja u Projektu 224.785,84 eura. Od ukupnog iznosa Program prekogranične suradnje Interreg VI-A Slovenija - Hrvatska iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) sufinancira aktivnosti Projekta u iznosu 1.326.343,54 eura što predstavlja 80% ukupnih troškova (svi su troškovi prihvatljivi). Ostatak iznosa od 331.585,90 eura, odnosno preostalih 20%, odnosi se na financiranje iz vlastitih sredstava partnera. Udio Muzeja iznosi 224.785,84 eura, od čega je 80%, odnosno 179.828,67 eura sufinancirano od strane EFRR, dok se preostalih 20%, odnosno 44.957,17 eura, odnosi na vlastito sufinanciranje. Muzej je za svoje potrebe te hrvatske partnere Općinu Matulji i Istarsku županiju kroz Javni poziv za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini u 2024. godini, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, osigurao sufinanciranje 40% od vlastitog udjela.

Projektno partnerstvo, uz Muzej, čine sljedeće organizacije iz područja znanosti i zaštite prirode te jedinice regionalne i lokalne samouprave: Javna ustanova Nacionalni Park „Risnjak“, Općina Matulji i Istarska županija iz Hrvatske, te Javni zavod Park Škocjanske jame, Sveučilište u Primorskoj te Zavod Republike Slovenija za zaštitu prirode.

Glavni cilj Projekta je poboljšati planiranje zaštite pojedinih biljnih vrsta programskog područja, koje na europskom nivou štiti mreža Natura 2000, a ugrožene su uslijed antropogenih grožnji i klimatskih promjena. Specifični ciljevi Projekta, kojima se planira ostvariti glavni cilj su:

1. Donijeti konkretne smjernice za prekogranično upravljanje vrstama Scopolijeva gušarka, dinarski rožac i razgranjeni srpac, kao i staništem suhih krških travnjaka u prekograničnom području;
2. Ojačati prekogranično upravljanje ciljnim biljnim vrstama i staništima kroz uspostavu zajedničke strategije koja je u obzir uzimati biologiju vrsta, stanje populacija na prekograničnom području, ulogu vrsta u ekosustavu te klimatske promjene;
3. Izgraditi kapacitete i usuglašene prakse za sustav banki sjemena rijetkih i ugroženih vrsta;
4. Promovirati vrijednosti biološke i geološke baštine programskog područja te podizati svijest o važnosti njezine zaštite;
5. promovirati djelatnost uključenih organizacija i omogućiti nove suradnje na europskom nivou.

Aktivnosti Muzeja u Projektu su:

- formiranje projektnog tima i upravljanje provedbenim aktivnostima cijelog Projekta, komunikacija s programskim tijelima i partnerima na Projektu, kao i upravljanje procesima provođenja Projekta unutar Muzeja, kao i njegove programske, financijske i administrativne kontrole;
- sudjelovanje u razvijanju metoda u aktivnoj zaštiti ciljnih vrsta i staništa,
- sudjelovanje u razvijanju, provođenju i testiranju strategija i akcijskih planova zaštite odabranih ciljanih vrsta i staništa;

- provođenje konkretnih akcija aktivne *ex-situ* i *in-situ* zaštite odabranih biljnih vrsta s područja Primorsko-goranske županije;
- uspostavljanje funkcionalne Banke sjemena rijetkih, ugroženih i zanimljivih biljnih vrsta Primorsko-goranske županije;
- prikupljanje uzoraka za Herbarijsku zbirku i Banku sjemena te geološke zbirke Muzeja, terenska istraživanja;
- kartiranje geomorfoloških osobitosti na području Županije,
- razvoj putujuće interaktivne izložbe o važnosti, ugroženosti i ljepoti Natura 2000 vrsta;
- razvoj multimedijalnih dodataka stalnom postavu u Rijeci i Brodu na Kupi, na temu promjena podneblja kroz posljednja ledena doba i u budućnosti izmijenjenih klimatskih obilježja,
- bogat edukativan program namijenjen različitim ciljnim publikama;
- sudjelovanje u transnacionalnim i transtematskim koprodukcijama na području popularizacije znanosti;
- intenzivna promotivna kampanja samog projekta i svih njegovih aktivnosti.

Tijekom 2025. godine odobreno je drugo izvješće o napretku projekta koje je na temelju odobrenih partnerskih izvještaja pripremio Muzej. Na temelju odobrenog izvještaja, Muzeju su uplaćena sredstva Europske unije, dio kojih je proslijeđen partnerima. U suradnji s Javnom ustanovom „Nacionalni park Risnjak“, organiziran je i održan drugi partnerski sastanak, a u suradnji s Univerzom na Primorskom, treći partnerski sastanak. Prema potrebama partnerstva pripremljene su, odobrene i provedene su treće izmjene prijavnice projekta. Podnesno je i drugo partnersko izvješće projekta, koje je i u cijelosti odobreno. U okviru projektnih aktivnosti održan je veći broj terenskih istraživanja uz prikupljanje uzoraka za botaničke i geološke zbirke, vođenih interpretacijskih šetnji i događanja za javnost. Muzej je pripremio i tri interpretacijska plana za interpretacijske centre partnera Istarske županije, Općine Matulji i Parka Škocjanske jame te obiman Edukativni program transPlant.

Voditeljica projekta na razini cijelog partnerstva: dr. sc. Željka Modrić Surina

Izvođenje programa i investicija realizirano je u cijelosti, te se može ocijeniti uspješnim. Uspješno izvođenje programa rezultira kvantitativnim i kvalitativnim porastom građe koja se čuva u zbirka, ali i povećanjem javnog djelovanja ustanove u smislu proširenja ponude prema korisnicima, bolje prezentacije muzejske građe i intenzivnije medijske popraćenosti.